

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1968

Warszawa, dnia 15 kwietnia 1968 r.

Nr 4

SPIS TREŚCI

Dział B

Poz. 32 —	ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (wyciąg)	106
„ 33 —	rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 października 1967 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych i wyższych szkół zawodowych (wyciąg)	112
„ 34 —	uchwała Nr 251 Rady Ministrów z dnia 26 października 1967 r. w sprawie zasad działania organów i instytucji uprawnionych do prowadzenia zakładów i urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego	113
„ 35 —	uchwała Nr 267 Rady Ministrów z dnia 16 listopada 1967 r. o zmianie uchwały w sprawie skróconego czasu pracy w niektórych zakładach pracy podległych Ministrowi Komunikacji	114
„ 36 —	rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 10 listopada 1967 r. w sprawie zaopatrywania w przedmioty ortopedyczne (wyciąg)	114
„ 37 —	zarządzenie Nr 63 Prezesa Rady Ministrów z dnia 14 września 1967 r. w sprawie określenia zasad nadawania „Medalu Komisji Edukacji Narodowej”, jego wzoru oraz trybu jego wręczania i noszenia	118
„ 38 —	zarządzenie Ministra Finansów z dnia 22 września 1967 r. zmieniające zarządzenie w sprawie określenia rodzajów naruszeń dyscypliny budżetowej o nieznacznej szkodliwości	119
„ 39 —	zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 21 sierpnia 1967 r. w sprawie typowych rodzajów zakładów i urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego (wyciąg)	119
„ 40 —	zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 14 października 1967 r. w sprawie zasad organizacji i zakresu działania służb technicznych w dziedzinie wynalazczości	120
„ 41 —	zarządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 21 listopada 1967 r. zmieniające zarządzenie w sprawie eksploatacji kotłów rusztowych na paliwo stałe	126
„ 42 —	zarządzenie Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 1967 r. w sprawie zaokrąglania do pełnych kwot podstawy obliczania i należności podatkowych oraz niektórych innych zobowiązań (wyciąg)	127
„ 43 —	pismo okólne Nr 39 Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 28 października 1967 r. w sprawie wysokości ryczałtów na koszty dojazdów w podróży służbowych	128

DZIAŁ B

32

USTAWA

z dnia 21 listopada 1967 r.

o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.*(Dziennik Ustaw z dnia 29 listopada 1967 r. Nr 44, poz. 220)**(Wyciąg)***DZIAŁ I.****Przepisy ogólne.**

Art. 1. Obrona Ojczyzny i socjalistycznych zdobyczy Narodu Polskiego jest sprawą i obowiązkiem wszystkich obywateli Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 2. Umacnianie obronności Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz przygotowanie ludności i mienia narodowego na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa Państwa jest obowiązkiem wszystkich organów władzy i administracji państwowej, instytucji państwowych, jednostek gospodarki społecznej, organizacji społecznych ludu pracującego oraz każdego obywatela.

Art. 4. 1.

2. W ramach powszechnego obowiązku obrony obywatele polscy są obowiązani do pełnienia służby wojskowej, służby w formacjach samoobrony i służby w dziedzinach zmilitaryzowanych, do uczestniczenia w samoobronie ludności oraz do wykonywania świadczeń na rzecz obrony — na zasadach i w zakresie określonym w ustawie.

3. Powszechnemu obowiązkowi obrony podlegają wszyscy obywatele polscy zdolni ze względu na wiek i stan zdrowia do wykonywania tego obowiązku.

Art. 10. 1.

2. Realizacją zadań w zakresie obronności w organizacjach społecznych i zawodowych kierują właściwe organy tych organizacji, które działają w tym zakresie w porozumieniu z organami wojskowymi określonymi przez Ministra Obrony Narodowej.

Art. 11. 1. Dla kierowania sprawami obronności na terenie województw Komitet Obrony Kraju powołuje wojewódzkie komitety obrony. W miarę potrzeby Komitet Obrony Kraju powołuje komitety obrony miast wyłączonych z województw.

2. Dla kierowania sprawami obronności na terenie powiatów, miast, dzielnic, osiedli i gromad oraz zakładów pracy wojewódzkie komitety obrony mogą powoływać powiatowe, miejskie, dzielnicowe, osiedlowe, gromadzkie i zakładowe komitety obrony. Wojewódzki komitet obrony może przekazać powiatowym komitetom obrony uprawnienie do powoływania osiedlowych, gromadzkich i zakładowych komitetów obrony.

3. Przewodniczącymi wojewódzkich, powiatowych, miejskich, dzielnicowych i osiedlowych komitetów obrony są przewodniczący prezydium właściwych rad narodowych, przewodniczącymi gromadzkich komi-

tetów obrony — przewodniczący gromadzkich rad narodowych, a przewodniczącymi zakładowych komitetów obrony — kierownicy zakładów pracy.

DZIAŁ II.**Administracja rezerw osobowych.****Rozdział 1.****Właściwości organów.**

Art. 15. Administracja rezerw osobowych dla celów powszechnego obowiązku obrony obejmuje rejestrację obywateli, określanie zdolności do służby wojskowej lub służby w formacjach samoobrony, przeznaczanie i powoływanie do tej służby, prowadzenie ewidencji oraz wykonywanie innych czynności w tym zakresie.

Art. 18. 1. Organami właściwymi do orzekania o zdolności do służby wojskowej oraz do służby w formacjach samoobrony są komisje poborowe i wojskowe komisje lekarskie.

2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej określa kategorie zdolności fizycznej i psychicznej do służby wojskowej i do służby w formacjach samoobrony, zasady badania i orzekania o tej zdolności oraz zaliczania do poszczególnych kategorii, jak również właściwości komisji poborowych w tych sprawach.

Art. 19. 1. W przypadkach określonych przez Ministrów Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Obrony Narodowej o zdolności do służby wojskowej lub do służby w formacjach samoobrony i zaliczeniu do odpowiedniej kategorii tej zdolności może orzec po przeprowadzeniu przeglądu lekarskiego również lekarz społecznej służby zdrowia, wyznaczony przez właściwy do spraw zdrowia organ prezydium powiatowej rady narodowej.

2. Od orzeczenia wydanego w trybie określonym w ust. 1 osobie zainteresowanej przysługuje w terminie czternastu dni od dnia wydania tego orzeczenia odwołanie, które podlega rozpatrzeniu przez komisję poborową lub wojskową komisję lekarską stosownie do ich właściwości. Szef powiatowego sztabu wojskowego kieruje tę osobę do komisji w celu wydania orzeczenia. Uprawnienie to przysługuje mu również z urzędu, jeżeli nie zgadza się z orzeczeniem wydanym w trybie określonym w ust. 1.

4. Lekarzom dokonującym przeglądu lekarskiego przysługuje wynagrodzenie w wysokości i na zasa-

dach określonych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac.

Rozdział 2.

Rejestracja i pobór.

Art. 26. 1.

4. Osobom wchodzącym w skład komisji poborowych oraz personelowi medycznemu i pomocniczemu przysługuje za udział w pracach komisji i za badania specjalistyczne wynagrodzenie w wysokości i na zasadach określonych przez Radę Ministrów.

Art. 28. 1. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej udziela się poborowym ze względu na:

2) utrzymywanie rodziny — w razie stwierdzenia, że poborowy jest jedynym żywicielem rodziny.

2. Odroczenie zasadniczej służby wojskowej może być udzielone również ze względu na:

2) wykonywanie zawodu — jeżeli udzielenie odroczenia jest uzasadnione potrzebami Państwa.

3. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia warunki i zasady udzielania odroczeń zasadniczej służby wojskowej ze względu na utrzymywanie rodziny oraz odbywanie studiów lub pobieranie nauki.

4. Rada Ministrów określa corocznie liczbę poborowych, którym mogą być udzielone odroczenia zasadniczej służby wojskowej ze względu na wykonywanie zawodu, oraz resorty i zawody, w których odroczenia mogą być udzielone.

Rozdział 3.

Ewidencja.

Art. 40. 1. Urzędy i instytucje państwowe oraz jednostki gospodarki społecznej są obowiązane:

1) do uwzględniania w prowadzonej przez nie ewidencji pracowników lub osób pobierających naukę danych dotyczących stosunku tych osób do powszechnego obowiązku obrony;

2) do współdziałania z powiatowymi sztabami wojсковymi i właściwymi do spraw wewnętrznych organami prezydów rad narodowych w zakresie prowadzonej przez nie ewidencji.

Art. 42. 1. Osoby podlegające powszechnemu obowiązkowi obrony są obowiązane do osobistego zgłaszania się na wezwanie właściwych organów w sprawach dotyczących tego obowiązku w terminie i miejscu określonym w wezwaniu oraz do poddania się w razie potrzeby badaniom lekarskim lub przeglądowi lekarskiemu.

2. Pracownicy wezwani do osobistego zgłoszenia się w sprawach dotyczących powszechnego obowiązku obrony zachowują prawo do wynagrodzenia od zakładu pracy za czas pracy opuszczony z powodu wezwania.

DZIAŁ III.

Służba wojskowa.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 45. Obowiązek służby wojskowej polega na:

- 1) odbywaniu zasadniczej służby wojskowej;
- 2) odbywaniu wojskowego szkolenia poborowych;
- 3) odbywaniu wojskowego szkolenia studentów;
- 4) odbywaniu służby wojskowej żołnierzy rezerwy;
- 5) pełnieniu służby wojskowej w razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

Art. 54. Żołnierze w czynnej służbie wojskowej mogą wstępować do organizacji i stowarzyszeń poza wojskiem lub brać czynny udział w pracach organizacji i stowarzyszeń, do których należeli przed powołaniem do służby wojskowej, tylko za zgodą przełożonego o uprawnieniach co najmniej dowódcy pułku.

Rozdział 7.

Służba wojskowa w razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

Art. 103. 1. Minister Obrony Narodowej może zwolnić od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej osoby, które ze względu na posiadane kwalifikacje naukowe, zawodowe lub specjalne są niezbędne z punktu widzenia potrzeb Państwa na zajmowanych stanowiskach pracy.

2. Zasady i tryb zwalniania od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej (reklamowania) określa Komitet Obrony Kraju.

Rozdział 8.

Szczególne uprawnienia żołnierzy i ich rodzin.

Art. 105. 1. W okresie między powołaniem pracownika do czynnej służby wojskowej a jej odbyciem stosunek pracy (stosunek służbowy) nie może być przez zakład pracy wypowiedziany ani rozwiązany.

2. W przypadku gdy okres dokonanego przez zakład pracy lub przez pracownika wypowiedzenia stosunku pracy upływa po powołaniu pracownika do czynnej służby wojskowej, wypowiedzenie staje się bezskuteczne. W tym przypadku rozwiązanie stosunku pracy może nastąpić tylko na żądanie pracownika.

3. Wypowiedzenie i rozwiązanie przez zakład pracy stosunku pracy z pracownikami powołanymi do wojskowego szkolenia poborowych lub powołanymi w myśl art. 90 ust. 2 do pełnienia funkcji dowódczych i instruktorskich może nastąpić jedynie za zgodą rady zakładowej lub jej prezydium wyrażoną w formie uchwały uwidocznionej w protokole, a w zakładach, w których nie ma rady zakładowej, za pisemną zgodą delegata związkowego. W zakładach pracy, w których nie działa rada zakładowa lub delegat związkowy, w przedmiocie zgody wypowiedzenia

da się właściwy terenowy zarząd związku zawodowego.

4. W razie powołania pracowników, o których mowa w ust. 3, do czynnej służby wojskowej, z wyjątkiem zajęć szkoleniowych określonych w art. 79 ust. 1 pkt 1, stosuje się do nich przepisy ust. 1 i 2.

5. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się również do umów o pracę zawartych na okres próbny. W razie upływu okresu próbnego po powołaniu pracownika do czynnej służby wojskowej umowę o pracę uważa się za umowę zawartą na czas nieokreślony.

6. Umowa o pracę zawarta na czas określony lub na okres wykonania określonej roboty ulega jednakże rozwiązaniu z upływem terminu, na który została zawarta.

7. Przepisów ust. 1—6 nie stosuje się w przypadkach, gdy zakład pracy jest uprawniony do rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia z winy pracownika lub gdy zakład pracy ulegnie zupełnej likwidacji. W tych przypadkach rozwiązanie stosunku pracy następuje na zasadach ogólnych.

Art. 106. 1. Zakład pracy, który zatrudniał pracownika w dniu powołania do zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, jest obowiązany zatrudnić go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz nie niżej opłacanym, jeżeli najpóźniej w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia z tej służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia. Niezachowanie tego terminu powoduje rozwiązanie stosunku pracy z mocy prawa, chyba że nastąpiło z przyczyn niezależnych od pracownika.

2. Jeżeli pracownik uzyskał podczas służby wojskowej inne lub wyższe niż posiadane uprzednio kwalifikacje zawodowe, zakład pracy lub organ nadrzędny tego zakładu jest obowiązany na wniosek pracownika wyznaczyć go w miarę możliwości na stanowisko, które odpowiada nabytym w wojsku kwalifikacjom.

3. Pracownik zwolniony z ćwiczeń lub przeszkolenia wojskowego albo ze służby określonej w art. 79 ust. 1 pkt 2 i 3 jest obowiązany zgłosić się do pracy w terminie określonym przez Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i Centralną Radą Związków Zawodowych. W razie niezachowania tego terminu stosuje się przepisy dotyczące usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz skutków miesprawiedliwionej nieobecności.

Art. 107. 1. Żołnierze zwolnieni z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej, którzy przed powołaniem do tej służby nie byli zatrudnieni albo z ważnych przyczyn nie podjęli zatrudnienia wykonywanego przed powołaniem, mogą zgłosić się w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia ze służby wojskowej do właściwego do spraw zatrudnienia organu prezydium powiatowej rady narodowej z wnioskiem o zatrudnienie ich stosownie do posiadanych kwalifikacji.

2. Organ, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany skierować żołnierza do odpowiedniego zakładu pracy, który ma obowiązek zatrudnić żołnierza stosownie do jego kwalifikacji i w miarę wolnych stanowisk.

3. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia warunki, zasady i tryb kierowania do pracy

żołnierzy, o których mowa w ust. 1, oraz zachowania ciągłości pracy w razie zmiany zatrudnienia w związku z odbywaniem służby wojskowej.

Art. 108. 1. Okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy.

2. Okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia również żołnierzom podejmującym zatrudnienie, którzy przed powołaniem do tej służby nie byli zatrudnieni albo po jej odbyciu podjęli zatrudnienie w innym zakładzie pracy lub w innej gałęzi pracy.

3. Warunkiem zaliczenia okresu odbytej służby wojskowej do okresu zatrudnienia jest zachowanie terminów, o których mowa w art. 106 ust. 1 lub art. 107 ust. 1.

4. Rada Ministrów po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych określa w drodze rozporządzenia szczegółowe zasady zaliczania zasadniczej lub okresowej służby wojskowej do okresu zatrudnienia oraz zakres i warunki zaliczania tej służby żołnierzom, o których mowa w ust. 2.

Art. 109. 1. Pracownik powołany do zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zachowuje prawo do ostatnio pobieranego wynagrodzenia z zakładu pracy do końca miesiąca kalendarzowego, w którym rozpoczął odbywanie tej służby, nie mniej jednak niż za dwa tygodnie.

2. Pracownik powołany na ćwiczenia lub przeszkolenie wojskowe albo do wojskowego szkolenia poborowych zachowuje prawo do pełnego wynagrodzenia za czas pracy opuszczony z powodu odbywania czynnej służby wojskowej, nie dłużej jednak niż do końca miesiąca kalendarzowego, w którym rozpoczął odbywanie tej służby. Poczynając od następnego miesiąca kalendarzowego pracownik ten zachowuje przez czas odbywania czynnej służby wojskowej prawo: do 50%, jeżeli nie utrzymuje rodziny, do 60%, jeżeli utrzymuje jednego członka rodziny, i do 75% wynagrodzenia, jeżeli utrzymuje co najmniej dwóch członków rodziny. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia podwyższyć do 100% wysokość wynagrodzenia, które przysługuje pracownikom utrzymującym rodzinę.

3. Uprawnienia określone w ust. 1 i 2 przysługują również osobom wykonującym pracę nakładczą, jeżeli osoby te w okresie ostatnich trzech miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym nastąpiło powołanie do czynnej służby wojskowej, podlegały ubezpieczeniu społecznemu.

4. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1—3, oblicza się według zasad przewidzianych dla obliczania wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego.

5. Zasady i sposób ustalania oraz wypłacania wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1—4, określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 110. 1. W okresie odbywania przez żołnierza zasadniczej służby wojskowej rozwiązanie przez zakład pracy stosunku pracy z żoną żołnierza może nastąpić wyłącznie z winy pracownicy lub w razie zupełnej likwidacji zakładu pracy.

2. Właściwy do sprawy zatrudnienia organ prezydium rady narodowej jest obowiązany skierować nie zatrudnioną żonę żołnierza odbywającego zasadniczą służbę wojskową, na jej żądanie, do uspołecznionego zakładu pracy, który ma obowiązek zatrudnić ją stosownie do posiadanych kwalifikacji i w miarę wolnych stanowisk.

Art. 112. 1. Członkom rodzin żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową przysługuje prawo do bezpłatnego korzystania ze świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia. Prawo to przysługuje również przez czas określony żołnierzom zwolnionym z tej służby i członkom ich rodzin oraz innym żołnierzom zwolnionym z czynnej służby wojskowej.

2. Ministrowie Obrony Narodowej oraz Zdrowia i Opieki Społecznej określają w drodze rozporządzenia zasady korzystania ze świadczeń przewidzianych w ust. 1, osoby uprawnione do korzystania z tych świadczeń, zakres i tryb udzielania świadczeń oraz okresy czasu, przez jakie one przysługują.

Art. 113. 1. Członków rodziny żołnierza odbywającego czynną służbę wojskową, którzy zamieszkiwali wspólnie z nim w dniu powołania go do tej służby, nie wolno usuwać przymusowo z mieszkań zajmowanych na podstawie tytułu prawnego.

2. Nie wolno również zajmować mieszkań żołnierzy samotnych odbywających czynną służbę wojskową.

Art. 115. 1. Przepisy art. 105—113 stosuje się również do żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową w razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny oraz do członków ich rodzin.

2. Członkowie rodziny pozostający na utrzymaniu żołnierza pełniącego służbę określoną w ust. 1 zachowują prawo do wszystkich świadczeń ze strony zakładu pracy, który zatrudniał żołnierza w dniu powołania go do służby, przysługujących członkom rodziny innych pracowników tego zakładu.

Art. 116. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia przyznać żołnierzom oraz członkom ich rodzin inne uprawnienia lub ulgi oprócz przewidzianych w ustawie, określając zasady i warunki korzystania z nich.

Art. 117. 1. Żołnierze w czynnej służbie wojskowej, którzy podczas lub w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych w czasie pokoju doznali wskutek wypadku uszkodzenia zdrowia powodującego niezdolność do służby wojskowej oraz inwalidztwo I lub II grupy, otrzymują — niezależnie od zaopatrzenia inwalidzkiego oraz od innych świadczeń przewidzianych w ustawie — jednorazowe odszkodowanie:

1) szeregowcy — w wysokości dwunastomiesięcznego uposażenia podoficera zawodowego w pierwszym stopniu podoficerskim i według stanowiska typowego dla tego stopnia;

2) podoficerowie, chorążowie i oficerowie — w wysokości dwunastomiesięcznego uposażenia podoficera, chorążego lub oficera zawodowego w odpowiednim stopniu wojskowym i według stanowiska typowego dla tego stopnia.

2. Jeżeli żołnierz zmarł wskutek wypadku określonego w ust. 1 nie później niż w ciągu dwóch lat

od tego wypadku, a odszkodowania jeszcze nie otrzymał, otrzymują je pozostali po nim członkowie rodziny niezależnie od zaopatrzenia przysługującego stosownie do przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojskowych i członków ich rodzin.

3. Odszkodowanie nie przysługuje, jeżeli uszkodzenie zdrowia lub śmierć nastąpiły z winy umyślnej żołnierza.

4. Członkami rodziny uprawnionymi do odszkodowania są:

1) małżonek, który w dniu śmierci żołnierza pozostawał ze zmarłym żołnierzem we wspólności małżeńskiej;

2) inni członkowie rodziny (dzieci, wnuki, rodzeństwo, rodzice) spełniający w dniu śmierci żołnierza warunki do uzyskania renty rodzinnej stosownie do przepisów o zaopatrzeniu inwalidów wojskowych i członków ich rodzin.

5. Minister Obrony Narodowej określa w drodze rozporządzenia zasady oraz tryb przyznawania i wypłacania odszkodowania, jak również organy wojskowe właściwe w tych sprawach.

DZIAŁ IV.

Służba w formacjach samoobrony.

Art. 118. 1. W skład formacji samoobrony wchodzi zakładowe, terenowe i specjalistyczne oddziały samoobrony oraz inne jednostki organizacyjne tych formacji.

2. Zakładowe oddziały samoobrony tworzy się w urzędach i instytucjach państwowych oraz jednostkach gospodarki uspołecznionej.

3. Terenowe oddziały samoobrony tworzy się w miastach, osiedlach, gromadach i wsiach.

4. Do wykonywania określonych zadań tworzy się specjalistyczne oddziały samoobrony.

5. Komitet Obrony Kraju określa ogólne zasady tworzenia formacji samoobrony i ich ramową strukturę organizacyjną oraz zasady wyposażenia formacji samoobrony w niezbędny sprzęt i środki.

Art. 119. Ogólne kierownictwo i nadzór nad formacjami samoobrony sprawuje Minister Obrony Narodowej.

Art. 120. 1. Obowiązek służby w formacjach samoobrony polega na:

1) odbywaniu szkolenia poborowych w oddziałach samoobrony;

2) odbywaniu ćwiczeń samoobrony;

3) pełnieniu czynnej służby w razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

2. Obowiązek służby w formacjach samoobrony obejmuje również udział w zwalczaniu klęsk żywiołowych.

Art. 121. 1. Obowiązkowi służby w formacjach samoobrony podlegają:

1) poborowi przeznaczeni do szkolenia w oddziałach samoobrony i kobiety przeznaczone do tego szkolenia;

2) żołnierze rezerwy przeznaczeni do służby w formacjach samoobrony;

3) mężczyźni zwolnieni od obowiązku służby wojskowej przeznaczeni do służby w formacjach samoobrony i kobiety przeznaczone do służby w tych formacjach stosownie do art. 37 — do końca roku

kalendarzowego, w którym kończą sześćdziesiąt lat życia.

2. Obowiązkowi służby w formacjach samoobrony nie podlegają osoby uznane ze względu na stan zdrowia za trwale niezdolne do tej służby oraz osoby posiadające inne przydziały organizacyjno-mobilizacyjne.

3. Obowiązkowi odbywania (pełnienia) służby w formacjach samoobrony, o której mowa w art. 120, nie podlegają osoby uznane za czasowo niezdolne do tej służby.

Art. 137. 1. Osobom odbywającym służbę w formacjach samoobrony przysługuje prawo:

1) do wynagrodzenia za czas pracy opuszczony w związku z odbywaniem tej służby;

2) do bezpłatnych świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia, jeżeli zachorowały albo doznały uszkodzenia zdrowia w związku z odbywaniem tej służby;

3) do zaopatrzenia emerytalnego w razie inwalidztwa powstałego w związku z odbywaniem tej służby.

2. Prawo do zaopatrzenia emerytalnego przysługuje również członkom rodzin osób zmarłych w związku z odbywaniem służby w formacjach samoobrony.

3. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia zakres i warunki oraz zasady i tryb przyznawania świadczeń określonych w ust. 1 i 2.

Art. 138. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia przyznać osobom odbywającym służbę w formacjach samoobrony oraz członkom ich rodzin inne uprawnienia oprócz przewidzianych w art. 137 oraz ulgi, określając zasady i warunki korzystania z nich.

DZIAŁ V.

Służba w dziedzinach zmilitaryzowanych.

Art. 139. 1. W razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny obejmuje się militaryzacją określone przez Komitet Obrony Kraju dziedziny administracji państwowej i gospodarki narodowej albo poszczególne ich działy lub jednostki organizacyjne, szczególnie ważne z punktu widzenia obronności Państwa, jego bezpieczeństwa i porządku publicznego, jak również specjalistyczne oddziały samoobrony.

2. Jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 1, stają się z dniem objęcia militaryzacją jednostkami zmilitaryzowanymi.

Art. 141. 1. Z dniem objęcia określonych jednostek militaryzacją osoby posiadające przydziały organizacyjno-mobilizacyjne do tych jednostek oraz inne osoby w nich zatrudnione uważa się za powołane do służby w jednostce zmilitaryzowanej.

2. Po objęciu określonych jednostek militaryzacją do służby w tych jednostkach mogą być powoływane także inne osoby niż określone w ust. 1, posiadające kwalifikacje przydatne do tej służby. Powołanie następuje w drodze nadania przydziału organizacyjno-mobilizacyjnego.

Art. 142. Dotychczasowy stosunek pracy osób powołanych do służby w jednostce zmilitaryzowanej ulega zawieszeniu na okres pełnienia tej służby;

równocześnie powstaje z mocy prawa stosunek służbowy unormowany przepisami niniejszego działu.

Art. 143. Osoby powołane do służby w jednostce zmilitaryzowanej nie mogą otrzymać wynagrodzenia niższego od otrzymywanego przed powołaniem do służby w tej jednostce.

Art. 144. 1. Osoby pełniące służbę w jednostce zmilitaryzowanej nie mogą jednostronnie rozwiązać stosunku służbowego z tą jednostką.

2. Zwolnienie ze służby w jednostce zmilitaryzowanej następuje w przypadkach:

1) stwierdzenia utraty zdolności do wykonywania zatrudnienia;

2) osiągnięcia sześćdziesięciu pięciu lat życia przez mężczyznę i sześćdziesięciu lat życia przez kobietę.

3. Kierownik jednostki zmilitaryzowanej może za zgodą organu nadrzędnego:

1) zatrzymać w dalszej służbie w jednostce zmilitaryzowanej osobę posiadającą szczególne kwalifikacje, która osiągnęła wiek określony w ust. 2 pkt 2, jeżeli stan zdrowia pozwala jej na dalsze pełnienie tej służby;

2) zwolnić ze służby w jednostce zmilitaryzowanej w innych przypadkach niż określone w ust. 2.

4. Stosunek służbowy powstały na podstawie art. 142 pomiędzy osobą powołaną do służby w jednostce zmilitaryzowanej i tą jednostką wygasa z mocy prawa z dniem zwolnienia tej osoby ze służby.

Art. 146. Czas pracy w jednostkach zmilitaryzowanych ustala właściwy minister lub organy przez niego upoważnione albo właściwy wojewódzki komitet obrony.

Art. 147. 1. Osoby pełniące służbę w jednostce zmilitaryzowanej mogą być wyznaczone z urzędu na inne stanowiska pracy w tej samej jednostce na podstawie decyzji kierownika jednostki.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą być przenoszone z jednej jednostki zmilitaryzowanej do innej na podstawie decyzji organu nadrzędnego nad tymi jednostkami.

Art. 148. 1. Wyznaczenie osoby pełniącej służbę w jednostce zmilitaryzowanej na niższe stanowisko pracy lub niżej zaszeregowane może nastąpić:

1) w razie naruszenia dyscypliny służby;

2) na prośbę osoby, której stan zdrowia utrudnia pełnienie obowiązków na dotychczasowym stanowisku;

3) ze względu na potrzeby organizacyjne jednostki.

2. W razie wyznaczenia na niższe stanowisko w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 i 3 osoba wyznaczona na niższe stanowisko zachowuje dotychczasowe wynagrodzenie.

Art. 149. 1. Na zarządzenie właściwego ministra lub wojewódzkiego komitetu obrony, a w szczególnych przypadkach również na zarządzenie kierownika jednostki zmilitaryzowanej, osoby pełniące służbę w takiej jednostce podlegają skoszarowaniu.

2. Osobom skoszarowanym przysługuje wyżywienie na zasadach określonych przez Komitet Obrony Kraju, który może uprawnienie do określenia tych zasad przekazać podległym komitetom obrony.

Art. 152. 1. Przepisów art. 149 nie stosuje się do kobiet, które są w ciąży, oraz do osób, które:

1) sprawują opiekę nad dziećmi do lat ośmiu;

2) sprawują opiekę nad dziećmi od lat ośmiu do szesnastu lub osobami wspólnie zamieszkałymi, zaliczonymi do I grupy inwalidów albo obłożnie chorymi, jeżeli opieki tej nie można powierzyć innym osobom.

2. Do osób wymienionych w ust. 1 nie stosuje się również przepisu art. 147 ust. 2, jeżeli przeniesienie miałoby nastąpić do jednostki znajdującej się w innej miejscowości.

3. Osoby wymienione w ust. 1, które pełnią służbę w jednostce zmilitaryzowanej, podlegającej przydzieleniu do jednostek Sił Zbrojnych lub przeniesieniu do innej miejscowości, przenosi się do innych jednostek zmilitaryzowanych pozostających na miejscu albo zwalnia się ze służby w tej jednostce.

Art. 153. W sprawach nie unormowanych w ustawie do osób pełniących służbę w jednostkach zmilitaryzowanych stosuje się przepisy prawa pracy. Do osób, których stosunek służbowy normują przepisy szczególne, stosuje się również te przepisy.

DZIAŁ VII.

Świadczenia na rzecz obrony.

Rozdział 1.

Świadczenia dla potrzeb przygotowania obrony kraju.

Art. 166. 1. Na osoby, które ukończyły szesnaście, a nie przekroczyły sześćdziesięciu lat życia, może być nałożony obowiązek świadczeń osobistych dla potrzeb przygotowania obrony kraju, polegający na nieodpłatnym wykonywaniu w czasie wolnym od pracy różnego rodzaju prac doraźnych przez czas nie przekraczający łącznie sześćdziesięciu godzin w roku.

Art. 167. 1. Osobom obowiązany do wykonywania świadczeń osobistych przysługuje prawo:

1) do bezpłatnych świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia, jeżeli zachorowały albo doznały uszkodzenia zdrowia w związku z wykonywaniem świadczeń osobistych;

2) do zaopatrzenia emerytalnego w razie inwalidztwa powstałego w związku z wykonywaniem świadczeń osobistych.

2. Prawo do zaopatrzenia emerytalnego przysługuje również członkom rodzin osób zmarłych w związku z wykonywaniem świadczeń osobistych.

3. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia zakres i warunki oraz zasady i tryb przyznawania świadczeń określonych w ust. 1 i 2.

Art. 168. 1. Na urzędy i instytucje państwowe oraz jednostki gospodarki społecznej, jak również na organizacje społeczne i zawodowe może być nałożony obowiązek udostępniania do korzystania posiadanych pomieszczeń, środków transportowych, narzędzi i innego sprzętu oraz dostarczania posiadanych materiałów dla potrzeb związanych z realizacją powszechnego obowiązku obrony.

Rozdział 2.

Świadczenia w razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

Art. 170. 1. W razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, ogłoszenia

szczenia mobilizacji i w czasie wojny osoby podlegające obowiązkowi świadczeń osobistych (art. 166 ust. 1) mogą być w każdym czasie powołane do wykonania w ramach tego obowiązku różnego rodzaju prac doraźnych na rzecz Sił Zbrojnych lub państwowych jednostek organizacyjnych wykonujących zadania dla potrzeb obrony Państwa. Przepis art. 166 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Czas wykonywania świadczeń osobistych nie może przekraczać jednorazowo siedmiu dni.

Art. 171. 1. Urzędy i instytucje państwowe oraz jednostki gospodarki społecznej, jak również organizacje społeczne i zawodowe mogą być zobowiązane do wykonania świadczeń rzeczowych polegających na oddaniu do użytkowania na rzecz Sił Zbrojnych, formacji samoobrony lub innych państwowych jednostek organizacyjnych, wykonujących zadania dla potrzeb obrony Państwa, nieruchomości albo rzeczy ruchomych niezbędnych dla celów obrony.

3. Rzeczy będące przedmiotem świadczenia powinny być zwrócone świadczącemu po ustaniu potrzeby korzystania z nich.

Art. 173. Rada Ministrów określa w drodze rozporządzenia zakres i przedmioty świadczeń rzeczowych, zasady i tryb nakładania obowiązku wykonania świadczeń osobistych i rzeczowych, kategorie osób zwolnionych od obowiązku świadczeń osobistych oraz zasady i tryb przyznawania wynagrodzeń za wykonanie świadczeń osobistych i odszkodowań lub opłat za użytkowanie przedmiotów świadczeń rzeczowych, jak również organy właściwe w tych sprawach.

Art. 174. Osobom obowiązany do wykonywania świadczeń osobistych i członkom ich rodzin przysługują uprawnienia określone w art. 167.

Rozdział 3.

Przekazywanie środków transportowych, narzędzi, maszyn i urządzeń dla potrzeb obrony Państwa.

Art. 175. 1. W razie wprowadzenia stanu bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny podlegają przekazaniu na rzecz Sił Zbrojnych, formacji samoobrony lub państwowych jednostek organizacyjnych wykonujących zadania dla potrzeb obrony Państwa środki transportowe, narzędzia, maszyny i urządzenia niezbędne dla realizacji ich zadań.

Art. 177. Środki transportowe, narzędzia, maszyny i urządzenia wraz z niezbędnym wyposażeniem, znajdujące się w posiadaniu urzędów i instytucji państwowych oraz jednostek gospodarki społecznej, jak również organizacji społecznych i zawodowych, podlegają przekazaniu na zasadach i w trybie określonym przez Radę Ministrów.

DZIAŁ VIII.

Przepisy karne, przejściowe i końcowe.

Rozdział 2.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 209. W art. 18 dekretu z dnia 5 października 1955 r. o odpowiedzialności materialnej żołnierzy za szkody wyrządzone jednostce wojskowej (Dz. U. Nr 40, poz. 247) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przepisy dekretu, z wyjątkiem art. 15, stosuje się również:

1) do pracowników cywilnych zatrudnionych w jednostkach wojskowych;

2) do żołnierzy, którzy nie pełnią czynnej służby wojskowej — w razie uszkodzenia, utraty lub zniszczenia przed ustalonym okresem używalności przedmiotów umundurowania i wyekwipowania wojskowego wydanych im do celów związanych z wykonywaniem powszechnego obowiązku obrony”.

Art. 213. 1. Tracą moc wszelkie dotychczasowe przepisy dotyczące przedmiotów unormowanych w ustawie.

2. W szczególności tracą moc:

1) ustawa z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. z 1963 r. Nr 20, poz. 108);

2) ustawa z dnia 26 lutego 1951 r. o terenowej obronie przeciwlotniczej (Dz. U. Nr 14, poz. 109);

3) dekret z dnia 24 czerwca 1953 r. o dostarczaniu środków transportowych dla potrzeb obrony Państwa (Dz. U. z 1953 r. Nr 34, poz. 142 i z 1956 r. Nr 58, poz. 270);

4) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o świadczeniach osobistych (Dz. U. z 1939 r. Nr 55, poz. 354);

5) ustawa z dnia 30 marca 1939 r. o komunikacjach w służbie obrony Państwa (Dz. U. Nr 29, poz. 195 z późniejszymi zmianami);

6) ustawa z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. Nr 30, poz. 200).

Art. 214. Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy zachowują moc przepisy dotychczasowe ze zmianami wynikającymi z niniejszej ustawy.

Art. 215. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Państwa: *E. Ochab*

Sekretarz Rady Państwa: *J. Horodecki*

33

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 20 października 1967 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych i wyższych szkół zawodowych.

(Dziennik Ustaw z dnia 3 listopada 1967 r. Nr 41, poz. 205)

(Wyciąg)

Na podstawie art. 61 ust. 2 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1965 r. Nr 16, poz. 114) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1964 r. w sprawie pomocy materialnej dla studentów szkół wyższych i wyższych szkół zawodowych (Dz. U. z 1966 r. Nr 21, poz. 139) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 10 otrzymuje brzmienie:

„§ 10. 1. Stypendium fundowane w drodze bezkonkursowej wynosi na wszystkich kierunkach studiów:

na 1 semestrze I roku studiów 410 zł miesięcznie,
na 2 semestrze I roku studiów 590 zł miesięcznie,
na II i III roku studiów 650 zł miesięcznie,
na IV roku i latach wyższych 710 zł miesięcznie.

2. Stypendium fundowane w drodze konkursu wynosi na wszystkich kierunkach studiów:

na 1 semestrze I roku studiów 440 zł miesięcznie,
na 2 semestrze I roku studiów 635 zł miesięcznie,

na II i III roku studiów 700 zł miesięcznie,
na IV roku i latach wyższych 765 zł miesięcznie.”;

3) w § 31 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Stypendium naukowe wynosi 1050 zł miesięcznie i wypłacane jest przez szkołę wyższą przez okres dziesięciu miesięcy w roku. Przepis § 11 ust. 3 stosuje się odpowiednio.”;

§ 2. Wykonanie rozporządzenia porucza się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Płac oraz Ministrowi Finansów i ministrom, którym podlegają szkoły wyższe i jednostki fundujące, oraz prezydentom wojewódzkich rad narodowych.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 września 1967 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

34

UCHWAŁA Nr 251 RADY MINISTRÓW

z dnia 26 października 1967 r.

w sprawie zasad działania organów i instytucji uprawnionych do prowadzenia zakładów i urzędów lecznictwa uzdrowiskowego.

(Monitor Polski z dnia 18 listopada 1967 r. Nr 62, poz. 295)

Na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym (Dz. U. Nr 23, poz. 150) Rada Ministrów po porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

§ 1. Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego mogą być przeznaczone dla ogółu ludności lub dla określonych grup osób.

§ 2. 1. Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego przeznaczone dla ogółu ludności prowadzą:

1) Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w uzdrowiskach o unikalnych warunkach naturalnych lub posiadających szczególne znaczenie dla zaspokojenia potrzeb w dziedzinie opieki zdrowotnej,

2) prezydium rad narodowych w pozostałych uzdrowiskach.

2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej może udzielić zgody innym organom niż określone w ust. 1 na prowadzenie zakładów lecznictwa uzdrowiskowego przeznaczonych dla ogółu ludności.

§ 3. Jeżeli w uzdrowisku zakłady lecznictwa uzdrowiskowego są prowadzone przez prezydium rady narodowej (§ 2 ust. 1 pkt 2), w statucie uzdrowiska zostanie wskazane prezydium rady narodowej właściwe do prowadzenia tych zakładów.

§ 4. 1. Ministrowie: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Komunikacji prowadzą zakłady lecznictwa uzdrowiskowego przeznaczone dla osób uprawnionych do korzystania z pomocy leczniczej służby zdrowia podległej odpowiedniemu ministerstwu.

2. Ministrowie określani w ust. 1 ustalą w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej zasady i tryb przyjmowania osób innych niż określone w ust. 1 do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego podległych tym ministrom.

§ 5. 1. Organy związków zawodowych prowadzą zakłady lecznictwa uzdrowiskowego przeznaczone dla ogółu pracowników i ich rodzin lub dla określonych grup pracowników i ich rodzin oraz dla rencistów pozostających członkami związków zawodowych i ich rodzin.

2. Właściwość poszczególnych organów związków zawodowych w dziedzinie prowadzenia zakładów lecznictwa uzdrowiskowego ustali Centralna Rada Związków Zawodowych.

§ 6. Organy i instytucje inne niż określone w § 2, 4 i 5 mogą prowadzić zakłady lecznictwa uzdrowiskowego przeznaczone dla określonych grup osób pod warunkiem otrzymania odpowiedniego zezwolenia wydanego w trybie określonym dla spółdzielczych i prywatnych przychodni lekarskich.

§ 7. Szpitale uzdrowiskowe mogą być prowadzone tylko przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej oraz ministrów określonych w § 4 ust. 1.

§ 8. 1. Jednostki organizacyjne prowadzące zakłady lecznictwa uzdrowiskowego położone na obszarze tego samego uzdrowiska zobowiązane są do zawierania porozumień o udostępnianiu innym zakładom świadczeń w zakresie konsultacji specjalistycznych, badań pomocniczych i diagnostycznych oraz zabiegów przyrodoleczniczych, stosownie do posiadanych możliwości i na warunkach określonych w porozumieniu.

2. Jednostki organizacyjne prowadzące zakłady lecznictwa uzdrowiskowego są zobowiązane do współdziałania w miarę możliwości w zakresie:

1) zapewnienia doraźnej opieki lekarskiej i pielęgnarskiej w godzinach popołudniowych i nocnych,

2) prawidłowej eksploatacji naturalnych zasobów leczniczych, zabiegów przyrodoleczniczych oraz urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego,

3) prawidłowego wykorzystania kadr medycznych.

3. W celu wykonania zadań określonych w ust. 2 prezydium wojewódzkiej rady narodowej właściwej ze względu na położenie danego uzdrowiska może powołać pod przewodnictwem naczelnego lekarza uzdrowiska radę leczniczą będącą jego organem opiniodawczym. W skład rady leczniczej wchodzi kierownicy zakładów lecznictwa uzdrowiskowego.

§ 9. 1. Na żądanie prezydium rady narodowej miejscowości uznanej za uzdrowisko jednostki organizacyjne prowadzące zakłady lecznictwa uzdrowiskowego oraz obiekty wypoczynkowe i turystyczne położone na obszarze tego uzdrowiska zobowiązane są do przedstawiania projektów planów dotyczących zaspokajania potrzeb kulturalnych osób korzystających z tych zakładów i obiektów oraz do wskazania środków finansowych przewidzianych na ten cel.

2. Prezydium rady narodowej uzdrowiska może żądać skorygowania przedstawionych projektów bądź dostosowania ich do ogólnego programu opracowanego przez prezydium.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego i obiektów wypoczynkowych podległych Ministrowi Obrony Narodowej tylko w zakresie przedstawiania planów imprez i działalności dostępnych dla ogółu kuracjuszy danego uzdrowiska.

§ 10. 1. W okolicznościach określonych w art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym (Dz. U. Nr 23, poz. 150) wydanie zezwolenia na uruchomienie lub rozbudowę zakładu lecznictwa uzdrowiskowego może być uzależnione od poniesienia przez inwestora na rzecz instytucji eksploatującej naturalne miejscowe zasoby lecznicze przewidzianych kosztów projektowania, budowy, rozbudowy (modernizacji) zakładów przyrodoleczniczych, pijalni wód leczniczych oraz obiektów i urządzeń, wchodzących w skład uzdrowiskowego zakładu górniczego — na zasadach przewidzianych uchwałą nr 100 Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1965 r. w sprawie planowania, realizacji

i finansowania inwestycji wspólnych (Monitor Polski Nr 26, poz. 128).

2. Wysokość środków, do których przekazania zobowiązany jest inwestor na cele określone w ust. 1, zależy od wielkości zapotrzebowania inwestora na naturalne zasoby lecznicze, zabiegi przyrodolecnicze oraz inne zabiegi stosowane w lecznictwie uzdrowiskowym lub od ilości łóżek zakładu leczniczego, projektowanego przez inwestora.

3. Wielkość zapotrzebowania, o którym mowa w ust. 2, ustala się wskaźnikowo lub w drodze porównań z przeciętnym rocznym zapotrzebowaniem, przypadającym na jedno łóżko kuracyjne w zakładach lecznictwa uzdrowiskowego, prowadzonych przez instytucje eksploatujące naturalne zasoby lecznicze.

4. Organy właściwe do wydawania decyzji o lokalizacji szczegółowej oraz zezwoleń na budowę lub rozbudowę zakładu lecznictwa uzdrowiskowego wstrzymują się z wydaniem decyzji (zezwoleń) do czasu uzyskania zezwolenia, o którym mowa w art. 9 ust. 2 ustawy o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym.

5. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej może rozciągnąć przepisy ust. 1—4 na obiekty czasowe i turystyczne, których uruchomienie może spowodować

zmianę w eksploatacji naturalnych zasobów leczniczych.

§ 11. 1. Jednostki organizacyjne prowadzące w tym samym lub w sąsiednim uzdrowisku zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, obiekty czasowe i turystyczne powinny zawierać porozumienia o wzajemnych świadczeniach i usługach gospodarczych i kulturalno-oświatowych, jeżeli przemawiają za tym względy racjonalnego wykorzystania środków materialnych lub szczególnie wymagania związane z lecznictwem uzdrowiskowym.

2. Organami ustalającymi obowiązki, zasady i tryb zawierania porozumień oraz koordynującymi ich realizację są prezydium rad narodowych miejscowości uznanych za uzdrowiska.

§ 12. Jednostki organizacyjne prowadzące zakłady lecznictwa uzdrowiskowego oraz obiekty wypoczynkowe i turystyczne mogą upoważnić kierowników poszczególnych zakładów lub obiektów do wykonywania zadań przewidzianych dla tych jednostek w § 8, 9 i 11.

§ 13. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

35

UCHWAŁA Nr 267 RADY MINISTRÓW

z dnia 16 listopada 1967 r.

o zmianie uchwały w sprawie skróconego czasu pracy w niektórych zakładach pracy podległych Ministrowi Komunikacji.

(Monitor Polski z dnia 27 listopada 1967 r. Nr 64, poz. 308)

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 19 kwietnia 1950 r. o skróconym czasie pracy szczególnie uciążliwej lub wykonywanej w szkodliwych warunkach (Dz. U. Nr 20, poz. 174) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 360 Rady Ministrów z dnia 13 września 1961 r. w sprawie skróconego czasu pracy w niektórych zakładach pracy podległych Ministrowi Komunikacji (Monitor Polski Nr 74, poz. 313) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 1 wyrazy „do dnia 31 grudnia 1966 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 31 grudnia 1972 r.”;

2) w wykazie prac wykonywanych w warunkach szkodliwych dla zdrowia uprawniających do korzystania ze skróconego czasu pracy, stanowiącym załącznik do uchwały:

a) w rubryce: „stanowisko robocze bądź wykonywana praca”;

— pod lp. 3 wyrazy „Malowanie minią urządzeń konstrukcyjnych” zastępuje się wyrazami „Malowanie minią wnętrza zbiorników i małych pomieszczeń”;

— pod lp. 4 skreśla się wyrazy „ładowaniu i napełnianiu akumulatorów”;

b) skreśla się treść zamieszczoną pod lp. 8.

§ 2. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Komunikacji.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1967 r., z wyjątkiem przepisu § 1 pkt 2, który obowiązuje od dnia 1 grudnia 1967 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

36

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 10 listopada 1967 r.

w sprawie zaopatrywania w przedmioty ortopedyczne.

(Dziennik Ustaw z dnia 21 listopada 1967 r. Nr 42, poz. 214)

(Wyciąg)

Na podstawie art. 95 ust. 1 pkt 1 lit. c) ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznym (Dz. U. Nr 51, poz. 396 z późniejszymi zmianami), art. 64 ust. 4 dekretu z dnia 25 czerwca 1954 r.

o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1958 r. Nr 23, poz. 97 i z 1965 r. Nr 14, poz. 98), art. 23 ust. 4 dekretu z dnia 14 sierpnia 1954 r. o zaopatrzeniu inwalidów

wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1958 r. Nr 23, poz. 98 i Nr 36, poz. 164, z 1959 r. Nr 14, poz. 75, z 1961 r. Nr 6, poz. 39 i z 1965 r. Nr 14, poz. 98), art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 13 grudnia 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1963 r. Nr 55, poz. 299), art. 62 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1965 r. Nr 16, poz. 114), art. 31 ust. 5 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 12, poz. 70), art. 2 lit. B pkt 2 i art. 22 ustawy z dnia 28 czerwca 1962 r. o zaopatrzeniu emerytalnym członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, ich domowników oraz ich rodzin (Dz. U. z 1966 r. Nr 1, poz. 1), art. 12 pkt 2 lit. b) i art. 23 ustawy z dnia 28 czerwca 1962 r. o przejmowaniu niektórych nieruchomości rolnych w zagospodarowanie lub na własność Państwa oraz o zaopatrzeniu emerytalnym właścicieli tych nieruchomości i ich rodzin (Dz. U. Nr 38, poz. 166), art. 11 i 31 ust. 1 ustawy z dnia 29 marca 1965 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników (Dz. U. Nr 13, poz. 90) oraz art. 3 lit. a) ustawy z dnia 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej (Dz. U. Nr 92, poz. 726 z późniejszymi zmianami) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie dotyczy zaopatrywania w przedmioty ortopedyczne:

1) osób uprawnionych do świadczeń leczniczych z tytułu ubezpieczeń na wypadek choroby i macierzyństwa,

2) osób uprawnionych do świadczeń leczniczych udzielanych przez służby zdrowia resortów: obrony narodowej i spraw wewnętrznych oraz przez kolejową służbę zdrowia,

6) osób pobierających renty starcze za wysługę lat lub inwalidzkie na podstawie przepisów o zaopatrzeniach emerytalnych oraz członków ich rodzin uprawnionych do świadczeń leczniczych,

7) inwalidów wojennych i wojskowych, zaliczonych do jednej z grup inwalidów, oraz członków ich rodzin uprawnionych do świadczeń leczniczych,

8) osób, którym przyznano renty inwalidzkie na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz ich rodzin,

9) osób pobierających renty rodzinne na podstawie przepisów o zaopatrzeniach emerytalnych,

2. Za członków rodziny osób określonych w ust. 1 pkt 3 uważa się pozostających na ich wyłącznym utrzymaniu współmałżonków oraz dzieci własne, przysposobione lub przyjęte na wychowanie w wieku do lat 16, a jeżeli uczą się w szkołach — w wieku do lat 24.

§ 2. Świadczenia określone w rozporządzeniu przysługują również:

1) z tytułu leczenia następstw wypadków w zatrudnieniu lub choroby zawodowej — osobom, które uległy wypadkowi w zatrudnieniu lub zachorowały na chorobę zawodową, chociaż nie posiadają uprawnień do renty.

§ 3. Osobom uprawnionym do zaopatrywania w przedmioty ortopedyczne przydziela się następujące rodzaje tych przedmiotów:

1) protezy kończyn górnych i dolnych robocze i kosmetyczne,

2) obuwie ortopedyczne, z wyjątkiem obuwia Beelego (Thomasa),

3) wkładki ortopedyczne,

4) gorsety ortopedyczne,

5) aparaty ortopedyczne,

6) pasy brzuszne i przepuklinowe,

7) ręczne wózki inwalidzkie,

8) przedmioty będące uzupełnieniem przedmiotów wymienionych w pkt 1—7, jak uchwyty do protez, rękawiczki do protez kończyn górnych, obuwie do protez kończyn dolnych, laski, kule, pończochy kikutowe, zestaw naprawczy, oraz

9) przedmioty inne niż wymienione w pkt 1—8, niezbędne w celach usprawnienia leczniczego.

§ 4. 1. Przedmioty ortopedyczne przydziela się osobom uprawnionym na własność z wyjątkiem ręcznych wózków inwalidzkich, które przydziela się do bezpłatnego używania, oraz przedmiotów innych, o których mowa w § 3 pkt 9, które przydziela się do bezpłatnego używania na czas leczenia.

2. Wózek inwalidzki, który osoba uprawniona przestała używać, podlega zwrotowi.

§ 5. 1. Przedmiot ortopedyczny przyznaje się osobie uprawnionej, jeżeli jest on jej potrzebny do utrzymania bądź przywrócenia zdolności do pracy lub nauki.

2. Warunek określony w ust. 1 nie jest wymagany, jeżeli chodzi o dzieci w wieku do 14 lat, inwalidów wojennych i wojskowych oraz osoby, które uległy wypadkowi w zatrudnieniu lub zachorowały na chorobę zawodową, a także jeżeli przedmiot ortopedyczny służy osobie uprawnionej do leczenia lub usprawnienia bądź jeżeli za przyznaniem przedmiotu ortopedycznego przemawiają względy społeczne lub humanitarne.

§ 6. 1. Obuwie ortopedyczne przyznaje się tylko wówczas, gdy nie jest możliwe zastosowanie wkładek ortopedycznych do obuwia normalnego, a w szczególności w razie utrwalonego zniekształcenia, niedowładu lub braku części stopy, albo gdy obuwie jest częścią składową aparatu ortopedycznego.

2. Przyczyną przyznania obuwia ortopedycznego nie może być skrócenie kończyny o mniej niż 3 cm, z tym że nie dotyczy to dzieci w wieku do lat 14.

3. Obuwie ortopedyczne przydziela się bezpłatnie, jeżeli:

1) zachodzi potrzeba zastosowania tego obuwia na obie kończyny albo

2) osobą potrzebującą tego obuwia jest inwalida wojenny lub wojskowy, osoba, która uległa wypadkowi w zatrudnieniu lub zachorowała na chorobę zawodową, albo osoba pobierająca rentę bądź członek jej rodziny uprawniony do świadczeń — chociażby zachodziła potrzeba zastosowania tego obuwia tylko na jedną kończynę.

4. Jeżeli nie zachodzi przypadek określony w ust. 3, osoba uprawniona, której przydzielono obuwie ortopedyczne, jest obowiązana pokryć jedną trzecią kosztu wykonania pary tego obuwia.

5. Osoba uprawniona, która pracuje bądź uczy się, może otrzymać równocześnie dwie pary obuwia orto-

pedycznego, z tym że okres ich używalności liczy się wówczas podwójnie.

§ 7. Przedmioty ortopedyczne inne niż określone w § 6 przydziela się osobom uprawnionym bezpłatnie.

§ 8. Wózek inwalidzki przyznaje się osobie uprawnionej w razie znacznego ograniczenia zdolności poruszania się, niezależnie od przyznania innego rodzaju przedmiotów ortopedycznych.

§ 9. 1. Osoby uprawnione pozbawione kończyn otrzymują protezy na każdą z brakujących kończyn wraz z przedmiotami służącymi jako uzupełnienie protezy.

2. Przy zaopatrywaniu w protezy kończyn osoba uprawniona otrzymuje po sześć pończoch ochraniających kikut kończyny. Pończochy te w razie zużycia mogą być wymienione, z tym że rocznie przyznaje się w zasadzie nie więcej niż 6 sztuk pończoch na każdy kikut.

3. Inwalidzi wojenni i wojskowi otrzymują po dwie protezy na każdą brakującą kończynę, a inne osoby uprawnione mogą otrzymać zapasowe protezy, jeżeli poradnia uzna, że są im potrzebne w związku z pracą lub nauką bądź z innych względów społecznie uzasadnionych.

§ 10. Przy zaopatrywaniu w protezy kończyn górnych przyznaje się odpowiednie uchwyty oraz jedną parę rękawiczek na okres roku.

§ 11. 1. Przy zaopatrzeniu w protezy kończyn dolnych osobie uprawnionej przyznaje się równocześnie 1 parę obuwia protezowego.

2. Osoba uprawniona, pozbawiona kończyny dolnej lub dotknięta trwałym jej uszkodzeniem, może otrzymać dodatkowo w razie potrzeby kule i laski w ilości określonej przez poradnię. Laski (białe) przyznaje się również osobom niewidomym.

§ 12. 1. Przyznanie przedmiotu ortopedycznego osobom uprawnionym, z wyjątkiem osób określonych w § 1 ust. 1 pkt 2, może nastąpić na wniosek wystawiony przez przychodnię obwodową lub inny zakład leczniczy upoważniony do wystawiania takich wniosków przez właściwy do spraw zdrowia i opieki społecznej organ prezydium powiatowej (miejskiej w mieście stanowiącym powiat miejski, dzielnicowej w mieście wyłączonym z województwa) rady narodowej.

2. Przyznanie przedmiotu ortopedycznego osobom określonym w § 1 ust. 1 pkt 2 może nastąpić na wniosek zakładu służby zdrowia wyznaczonego przez właściwe organy służby zdrowia resortów obrony narodowej, spraw wewnętrznych lub przez kolejową służbę zdrowia.

3. Przepisy ust. 1 i 2 nie dotyczą przyznawania przedmiotów ortopedycznych osobom, co do których przy pierwszym zaopatrzeniu poradnia stwierdziła, iż są dotknięte utrwalałym kalectwem. Osoby takie zwracają się o przyznanie przedmiotu ortopedycznego bezpośrednio do poradni, do której zadań należy zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne.

§ 13. 1. O przyznaniu przedmiotów ortopedycznych decyduje poradnia właściwa ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej, a jeżeli osoba taka przebywa w zakładzie opieki zdrowotnej zamkniętej — poradnia właściwa ze względu na miejsce położenia tego zakładu.

2. Przedmioty ortopedyczne przyznaje się po zbadaniu osoby uprawnionej.

3. Poradnia może we własnym zakresie przeprowadzać dodatkowe badania lekarskie osoby ubiegającej się o przyznanie przedmiotu ortopedycznego lub skierować ją na badanie do innego zakładu leczniczego.

§ 14. 1. Okresy używalności przedmiotów ortopedycznych wynoszą:

1) protezy kończyny dolnej	5 lat,
2) protezy roboczej kończyny górnej	3 lata,
3) protezy kosmetycznej kończyny górnej	5 lat,
4) obuwia ortopedycznego	1 rok,
5) gorsetu ortopedycznego	3 lata,
6) aparatu ortopedycznego	3 lata,
7) pasa przepuklinowego	1 rok,
8) pasa brzuszego	2 lata.

2. W uzasadnionych wypadkach, zwłaszcza jeżeli chodzi o dzieci, poradnia może ustalić krótszy okres używalności od określonego w ust. 1.

3. Okres używalności innych niż wymienione w ust. 1 przedmiotów ortopedycznych ustala poradnia.

4. Ponowne przyznanie przedmiotów ortopedycznych może nastąpić dopiero po upływie okresu używalności, a przed jego upływem jedynie w wypadku, gdy przedmiot ortopedyczny stał się nieużyteczny wskutek zmian w stanie fizycznym osoby uprawnionej bądź wskutek zniszczenia lub zużycia z przyczyn nie zawinionych przez osobę uprawnioną.

§ 15. 1. Poradnia zawiadamia osobę zainteresowaną, kiedy i gdzie powinna się zgłosić w celu wzięcia miary na wykonywany dla niej przedmiot ortopedyczny, dopasowania go albo po odbiór.

2. W razie odmowy przyznania przedmiotu ortopedycznego poradnia zawiadamia pisemnie osobę zainteresowaną oraz zakład leczniczy, który wystawił wnioszek.

§ 16. 1. Z zastrzeżeniem przepisu ust. 2 osoba uprawniona, która nabyła przedmiot ortopedyczny na własny koszt, nie ma prawa do zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

2. Właściwy do spraw zdrowia i opieki społecznej organ prezydium rady narodowej stopnia wojewódzkiego może w drodze wyjątku zwrócić osobie uprawnionej poniesiony przez nią wydatek na zakup aparatu lub gorsetu ortopedycznego w wysokości nie przekraczającej ceny tego przedmiotu w państwowej wytwórni protez, jeżeli państwowa wytwórnia protez nie mogła wykonać przyznanego przedmiotu w terminie uznanym przez poradnię za konieczny.

3. Napraw uszkodzonych przedmiotów ortopedycznych, nabytych przez osoby uprawnione na własny koszt, dokonuje się według zasad określonych w rozporządzeniu dla przedmiotów ortopedycznych przyznanych przez poradnię.

§ 17. 1. Naprawa uszkodzonych protez, aparatów i gorsetów ortopedycznych oraz wózków inwalidzkich odbywa się bezpłatnie, na wniosek osoby uprawnionej skierowany do poradni, która zleca naprawę właściwemu wykonawcy.

2. Poradnia zwraca osobie uprawnionej koszty przesłania do naprawy przedmiotów ortopedycznych określonych w ust. 1.

3. Osoba uprawniona, która powierzyła wykonanie naprawy przedmiotu ortopedycznego innej jednostce niż określona w ust. 1, ponosi odpowiedzialność za jego zniszczenie lub uszkodzenie.

§ 18. Osoba uprawniona ponosi koszt naprawy:

1) przedmiotów ortopedycznych innych niż wymienione w § 17 ust. 1 oraz

2) przedmiotów ortopedycznych określonych w § 17 ust. 1, jeżeli według oceny poradni uszkodzenie nastąpiło wskutek niewłaściwego używania, braku konserwacji lub z innych przyczyn zawinionych przez użytkownika.

§ 19. 1. Osoby zaopatrywane w przedmioty ortopedyczne są obowiązane zgłaszać się na wezwanie poradni w celu poddania się badaniu lekarskiemu, wzięcia miary lub dopasowania przedmiotu ortopedycznego, a także po jego odbiór bądź na przeszkolenie w korzystaniu z takiego przedmiotu.

2. Poradnia wzywa osobę uprawnioną pisemnie nie później niż na 7 dni przed wyznaczonym terminem stawiennictwa.

3. Wydanie przedmiotu ortopedycznego następuje w obecności osoby, dla której jest on przeznaczony, z tym że poradnia obowiązana jest stwierdzić należyte wykonanie takiego przedmiotu. Osoba otrzymująca przedmiot ortopedyczny może w razie potrzeby żądać przyuczenia w posługiwaniu się takim przedmiotem, a poradnia zapewnia odpowiednie przeszkolenie w zakresie prawidłowego stosowania i używania przyznanego przedmiotu ortopedycznego.

4. Osoba uprawniona traci prawo do przyznanego przedmiotu ortopedycznego, jeżeli pomimo dwukrotnego wezwania w celu dopasowania tego przedmiotu lub po jego odbiór nie zgłosi się w miejscu wskazanym w wezwaniu i nie usprawiedliwi swego nie-stawiennictwa. W takim wypadku ponowne przyznanie przedmiotu ortopedycznego może nastąpić dopiero po upływie okresu używalności przedmiotu uprzednio przyznanego.

5. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio w razie przeprowadzania naprawy przedmiotów ortopedycznych dokonywanej na zlecenie poradni.

§ 20. 1. Osoba uprawniona, która odbyła podróż na wezwanie poradni, otrzymuje zwrot kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca wskazanego w wezwaniu i z powrotem, jeżeli odległość wynosi więcej niż 5 km. W uzasadnionych wypadkach poradnia może zwrócić koszty przejazdu, mimo że odległość ta jest mniejsza.

2. Zwrot kosztów przejazdu nie przysługuje, jeżeli wykonanie nowego przedmiotu ortopedycznego bądź naprawa następuje na koszt osoby uprawnionej.

3. Na podstawie zaświadczenia wystawionego przez zakład społeczny służby zdrowia, stwierdzającego, że osoba uprawniona potrzebuje opieki w czasie podróży, osoba towarzysząca otrzymuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości i na zasadach przewidzianych dla osoby uprawnionej do zaopatrywania w przedmioty ortopedyczne. Poradnia może przyznać zwrot kosztów przejazdu osobie towarzyszącej nawet w razie braku zaświadczenia, jeżeli uzna, że ze względu na stan zdrowia lub wiek osoba uprawniona wymagała opieki w czasie podróży.

§ 21. 1. Zwrot kosztów przejazdu obejmuje:

1) cenę biletu kolejowego II klasy pociągu osobowego lub biletu innego publicznego środka lokomocji na przejazd najkrótszą trasą,

2) poniesiony koszt dojazdu furmanką lub innymi środkami lokomocji, jeżeli zachodziła konieczność ich

użycia, w wysokości ustalonej w obowiązującym cenniku.

2. Osoby korzystające z ulg przy przejazdach kolejowych otrzymują zwrot kosztów według taryfy ulgowej.

§ 22. 1. Inwalida wojenny lub wojskowy, wezwany przez poradnię, otrzymuje poza świadczeniami określonymi w § 20:

1) zwrot utraconego zarobku lub strawne, jeżeli nie jest on zatrudniony, a czas przejazdu w związku z wezwaniem w obie strony wraz z pobytem poza miejscem zamieszkania trwa dłużej niż 12 godzin,

2) zwrot kosztów noclegu, jeżeli nie może on odbyć podróży powrotnej w tym samym dniu, w którym został wezwany.

2. Utracony zarobek podlega zwrotowi na podstawie zaświadczenia zakładu pracy stwierdzającego fakt utraty zarobku w całości lub części oraz jego wysokość. Wysokość utraconego zarobku, który podlega zwrotowi, nie może przekraczać kwoty 50 zł za dzień pracy ani być niższa od kwoty strawnego.

3. Stawne wypłaca się w wysokości 9 zł za czas do 32 godzin oraz 18 zł za czas dłuższy.

4. Koszty noclegu zwraca się w wysokości 9 zł za każdy nocleg.

§ 23. 1. Wpłata należności określonych w §§ 20—22 dokonuje poradnia, która wezwała osobę uprawnioną, bezpośrednio po jej zgłoszeniu się.

2. Na prośbę osoby wezwanej poradnia przekazuje jej zaliczkę w wysokości kosztów przejazdu w jedną stronę.

§ 24. Osoby uprawnione do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne obowiązane są przedłożyć następujące dokumenty:

1) ubezpieczeni i członkowie ich rodzin — legitymację ubezpieczeniową, aktualnie poświadczoną przez zakład pracy,

2) osoby uprawnione do świadczeń leczniczych udzielanych przez służby zdrowia resortów: obrony narodowej i spraw wewnętrznych oraz kolejową służbę zdrowia — aktualną legitymację pracowniczą lub rodzinną albo inne dokumenty (książka zdrowia, zaświadczenie) stwierdzające uprawnienia do pomocy leczniczej, udzielanej przez służby zdrowia tych resortów,

7) renciści pobierający renty oraz członkowie ich rodzin — legitymację rencisty wydaną przez właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub przez właściwy organ wojskowy oraz dowód bieżącego pobierania renty,

8) inwalidzi wojenni i wojskowi — legitymację stwierdzającą odpowiednie uprawnienia,

9) osoby nie pobierające rent, a uprawnione do świadczeń leczniczych, oraz osoby, które zgłosiły wnioski o przyznanie renty, do czasu otrzymania dowodów wymienionych w pkt 7 — zaświadczenie wydane przez właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych lub zaświadczenie wydane przez właściwy organ wojskowy, jeżeli chodzi o członków rodziny osoby pobierającej rentę za usługę lat lub rentę inwalidzką,

§ 25. Odwołania od decyzji wydanej przez poradnię rozpatruje właściwy do spraw zdrowia i opieki

społecznej organ prezydium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa).

§ 27. Traci moc rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 15 listopada 1962 r. w

sprawie zaopatrywania w przedmioty ortopedyczne (Dz. U. Nr 60, poz. 292).

§ 28. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *J. Sztachelski*

37

ZARZĄDZENIE Nr 63 PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 14 września 1967 r.

w sprawie określenia zasad nadawania „Medalu Komisji Edukacji Narodowej”, jego wzoru oraz trybu jego wręczenia i noszenia.

(Monitor Polski z dnia 2 października 1967 r. Nr 54, poz. 266)

Na podstawie art. 31 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 1956 r. o prawach i obowiązkach nauczycieli (Dz. U. Nr 12, poz. 63) zarządza się, co następuje:

§ 1. „Medal Komisji Edukacji Narodowej” jest zaszczytną odznaką za zasługi dla oświaty i wychowania.

§ 2. Medal Komisji Edukacji Narodowej, zwany dalej „Medalem”, nadawany będzie za wyróżniającą się działalność w zakresie piśmiennictwa, nauk pedagogicznych, programów, podręczników i pomocy naukowych, a w szczególności:

— autorom wybitnych prac pedagogicznych ważnych dla praktyki szkolnej i zagadnień dydaktyczno-wychowawczych,

— autorom i wydawcom wyróżniających się podręczników i pomocy naukowych oraz osobom, które wykazały się twórczym udziałem w pracach programowych,

— inicjatorom i organizatorom nowych metod nauczania i oddziaływania wychowawczego na młodzież i dorosłych, działaczom społecznym, których działalność przyczynia się do rozwoju oświaty i wychowania, nauczycielom za długoletnią wzorową działalność dydaktyczno-wychowawczą, wyróżniającym się organizatorom procesu dydaktycznego oraz bibliotekarzom zasłużonym w upowszechnianiu czytelnictwa wśród młodzieży,

— autorom utworów literackich, dzieł scenicznych, muzycznych, plastycznych, filmowych, widowisk telewizyjnych i audycji radiowych, które wywierają szczególnie wartościowy wpływ wychowawczy na dzieci i młodzież.

§ 3. 1. Medal posiada kształt koła o średnicy 36 mm i wykonany jest z metalu koloru jasnobrązowego. Na licowej stronie Medalu znajduje się wizerunek otwartej książki przełożonej gałązką laurową oraz w otoku napis: „Medal Komisji Edukacji Narodowej”; na odwrotnej stronie umieszczone są: trzywierszowy napis: „Polska Rzeczpospolita Ludowa” a w dolnej i górnej części napisu liście laurowe. Medal nosi się na czerwonej wstążce o szerokości 36 mm z trzema białymi paskami — dwoma po zewnętrznej stronie wstążki o szerokości 5 mm i środkowym o szerokości 2 mm.

2. Wzór Medalu oraz wzór legitymacji upoważniającej do noszenia Medalu stanowią załączniki nr 1 i 2 do zarządzenia.*)

§ 4. Medal nadaje Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z własnej inicjatywy lub na wniosek ministra (kierownika urzędu centralnego), któremu podlega szkoła, albo na wniosek innego ministra właściwego ze względu na charakter twórczości lub działalności osoby przedstawionej do odznaki — po zasięgnięciu opinii komisji powołanej w porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Nauczycielstwa Polskiego.

§ 5. 1. Medale nadaje się w zasadzie z okazji Dnia Nauczyciela.

2. Wnioski o nadanie Medalu powinny być zgłoszone nie później niż na dwa miesiące przed uroczystością Dnia Nauczyciela. Jeżeli wręczenie Medalu ma nastąpić w innym terminie, wniosek powinien być zgłoszony przynajmniej na dwa miesiące przed datą zamierzonego wręczenia.

§ 6. 1. Wniosek o nadanie Medalu powinien zawierać:

1) dokładne dane personalne osoby, której wniosek dotyczy,

2) konkretne i wyczerpujące wymienienie zasług dla oświaty i wychowania, uzasadniające w myśl kryteriów określonych w § 2 nadanie Medalu,

3) charakterystykę całokształtu pracy zawodowej i społecznej osoby, której wniosek dotyczy.

2. Wniosek o nadanie Medalu powinien być sporządzony według wzoru ustalonego przez Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

§ 7. 1. Wręczenia Medalu dokonuje Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego lub osoba przez niego upoważniona.

2. Ewidencję nadanych Medalu prowadzi Ministerstwo Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

3. Nadanie Medalu odnotowuje się w aktach personalnych osoby wyróżnionej.

§ 8. 1. Medal nosi się na lewej stronie piersi po polskich orderach i odznaczeniach.

2. Zamiast Medalu można nosić jego miniaturę lub baretkę.

§ 9. 1. Utrata Medalu następuje w razie skazania na karę utraty obywatelskich praw honorowych.

2. Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego może pozbawić Medalu w razie stwierdzenia, że nadanie Medalu nastąpiło w wyniku wprowadzenia w błąd bądź też osoba wyróżniona dopuściła się czynu, wskutek którego stała się niegodna Medalu.

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

*) Załączniki pominięto.

38

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 22 września 1967 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie określenia rodzajów naruszeń dyscypliny budżetowej o nieznacznej szkodliwości.*(Monitor Polski z dnia 6 października 1967 r. Nr 55, poz. 268)*

Na podstawie § 6 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 lipca 1960 r. w sprawie kar porządkowych za naruszenie dyscypliny budżetowej (Dz. U. z 1960 r. Nr 41, poz. 247 i z 1964 r. Nr 5, poz. 32) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Ministra Finansów z dnia 7 kwietnia 1964 r. w sprawie określenia rodzajów naruszeń dyscypliny budżetowej o nieznacznej szkod-

liwości (Monitor Polski Nr 25, poz. 113) w § 1 pkt 1 i 2 liczbę „100” zastępuje się liczbą „1.000”.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i stosuje się również do naruszeń dyscypliny budżetowej dokonanych przed dniem ogłoszenia, jeżeli postępowanie przed organem orzekającym nie było wszczęte lub nie zostało ostatecznie zakończone.

Minister Finansów: w z. J. Kole

39

ZARZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 21 sierpnia 1967 r.

w sprawie typowych rodzajów zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego.*(Monitor Polski z dnia 6 października 1967 r. Nr 55, poz. 272)**(Wyciąg)*

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym (Dz. U. Nr 23, poz. 150) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.**Zakłady lecznictwa uzdrowiskowego.**

§ 1. 1. Zakładami lecznictwa uzdrowiskowego są:

- 1) przychodnie uzdrowiskowe,
- 2) uzdrowiskowe zakłady przyrodolecznicze,
- 3) prewentoria uzdrowiskowe,
- 4) sanatoria uzdrowiskowe,
- 5) szpitale uzdrowiskowe.

Rozdział 2.**Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego.**

§ 8. 1. Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego dzielą się na:

1) przeznaczone do udostępnienia określonych świadczeń leczniczo-zapobiegawczych, opartych na wykorzystaniu naturalnych, a w szczególności miejscowych zasobów leczniczych oraz właściwości klimatu lub morza,

2) służące do przemysłowej eksploatacji naturalnych zasobów leczniczych.

§ 9. Urządzeniami, o których mowa w § 8 ust. 1 pkt 1, są:

- 1) pijalnie wód mineralnych,
- 2) baseny kąpielowe z wodą leczniczą,
- 3) baseny kąpielowe z podgrzewaną wodą morską,
- 4) urządzone odcinki wybrzeża morskiego i plaży,
- 5) baseny kąpielowe z podgrzewaną wodą (nie uznaną za leczniczą),
- 6) urządzone odcinki brzegów jezior i rzek,

7) solaria i urządzone miejsca do kąpieli powietrznej lub werandowania,

8) obiekty leczniczo-sportowe do terapii ruchowej.

Rozdział 3.**Przepisy przejściowe i końcowe.**

§ 18. Istniejące w dniu 1 stycznia 1967 r. zakłady i urządzenia służące do udzielania świadczeń z zakresu lecznictwa uzdrowiskowego mogą być prowadzone:

1) jako zakłady lecznictwa uzdrowiskowego, jeżeli po stwierdzeniu, że odpowiadają wymaganiom warunkom, zostaną wpisane do rejestru zakładów lecznictwa uzdrowiskowego, albo

2) jako urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, jeżeli po stwierdzeniu, że odpowiadają wymaganiom warunkom, zostaną wpisane do rejestru urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego.

§ 19. 1. Wnioski w sprawach objętych w § 18 powinny być zgłoszone do naczelnego lekarza uzdrowiska w terminie do dnia 31 grudnia 1968 r.

2. Odwołanie od decyzji odmawiającej wpisania do rejestru zakładów lub urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego rozpatruje Minister Zdrowia i Opieki Społecznej po zasięgnięciu opinii komisji powołanej przez tego Ministra spośród specjalistów w dziedzinie organizacji uzdrowisk oraz lecznictwa uzdrowiskowego. Ponadto w skład tej komisji wchodzi przedstawiciel Centralnej Rady Związków Zawodowych, a jeżeli odwołanie dotyczy zakładu lub urządzenia pozostającego w zarządzie jednostki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych lub Ministerstwa Komu-

nikacji, w skład komisji wchodzi ponadto przedstawiciel właściwego ministra.

§ 20. 1. Nie mogą udzielać świadczeń wchodzących w zakres działania zakładów lub urzędów lecznictwa uzdrowiskowego zakłady i urzędy:

1) co do których w terminie właściwym w myśl § 19 ust. 1 nie złożono wniosku określonego w tym przepisie oraz

2) które w terminie do dnia 31 grudnia 1968 r. nie uzyskały wpisu do rejestru zakładów lub urzędów lecznictwa uzdrowiskowego.

2. Z upływem terminów określonych w ust. 1 zakładom, o których mowa w tym przepisie, nie wolno używać nazw przewidzianych dla zakładów i urzędów lecznictwa uzdrowiskowego.

§ 21. Zarządzenie nie dotyczy zakładów leczniczych przeznaczonych wyłącznie dla chorych na gruźlicę.

§ 22. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej:
w z. J. Rutkiewicz

40

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU NAUKI I TECHNIKI

z dnia 14 października 1967 r.

w sprawie zasad organizacji i zakresu działania służb technicznych w dziedzinie wynalazczości.

(Monitor Polski z dnia 2 listopada 1967 r. Nr 59, poz. 281)

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 31 maja 1962 r. — Prawo wynalazcze (Dz. U. Nr 33, poz. 156) oraz § 5 ust. 2 uchwały nr 74 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1963 r. w sprawie zasad organizowania, kierowania i koordynacji spraw wynalazczości, rozpowszechniania projektów wynalazczych oraz zasad wynagradzania i finansowania w zakresie wynalazczości (Monitor Polski z 1963 r. Nr 18, poz. 100 i z 1967 r. Nr 33, poz. 154), w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. Zasady organizacji i zakres działania służb technicznych (służb równorzędnych lub służb organizacyjnych) w dziedzinie wynalazczości i ochrony interesów państwowych w zakresie projektów wynalazczych określają wytyczne stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. 1. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych):

1) dokonują szczegółowego podziału zadań i obowiązków w zakresie wynalazczości pomiędzy ministerstwo i zgrupowane w resorcie zjednoczenia,

z uwzględnieniem specyfiki, potrzeby i warunków działalności tych jednostek oraz odpowiednio do zakresu ich działania,

2) dostosują organizację spraw wynalazczości do postanowień wytycznych, o których mowa w § 1, oraz określają zasady współpracy komórek organizacyjnych w podległych im jednostkach ze służbami technicznymi w dziedzinie wynalazczości.

2. Dostosowanie organizacji i zakresu działania służb technicznych zostanie przeprowadzone z zachowaniem przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1958 r. o samorządzie robotniczym (Dz. U. Nr 77, poz. 397).

§ 3. Traci moc zarządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Techniki z dnia 10 czerwca 1963 r. w sprawie zasad organizacji i zakresu działania służb technicznych w dziedzinie wynalazczości (Monitor Polski Nr 53, poz. 268).

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki: E. Szyr
Wiceprezes Rady Ministrów

Załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki z dnia 14 października 1967 r. (poz. 281).

WYTYCZNE W SPRAWIE ZASAD ORGANIZACJI I ZAKRESU DZIAŁANIA SŁUŻB TECHNICZNYCH W DZIEDZINIE WYNALAZCZOŚCI I OCHRONY INTERESÓW PAŃSTWOWYCH W ZAKRESIE PROJEKTÓW WYNALAZCZYCH

§ 1. 1. Do zakresu działania przedsiębiorstw należy — w zależności od przedmiotu ich działania — rozwijanie wśród załogi inicjatywy wynalazczej, udzielanie osobom pracującym nad projektami wynalazczymi pomocy i opieki, wprowadzanie do produkcji przyjętych do zastosowania projektów wynalazczych oraz zabezpieczenie interesów przedsiębiorstwa i twórców pracowniczych projektów wynalazczych w zakresie ochrony ich praw.

2. Do przedsiębiorstw należy w szczególności:

1) organizowanie i sprawowanie opieki nad ruchem wynalazczym, jego propagowanie i rozwijanie wśród całej załogi, zwłaszcza w drodze opracowywania i podawania do wiadomości najbardziej aktualnej — z punktu widzenia rozwoju techniki i produkcji — tematyki wynalazczej, na której ze względu na potrzeby i przyjęte zadania techniczno-pro-

dukcyjne oraz kierunki rozwoju (rekonstrukcji) powinna się skupiać uwaga i inicjatywa pracowników przedsiębiorstwa; współpraca ze związkami zawodowymi i stowarzyszeniami naukowo-technicznymi w zakresie: sprawowania opieki i udzielania pomocy klubom techniki i racjonalizacji, naukowym i technicznym organizacjom społecznym, stawiania wniosków i załatwiania spraw dotyczących odznaczeń i wyróżnień twórców projektów wynalazczych, organizowania konkursów, wystaw i przeglądów projektów wynalazczych;

2) udzielanie twórcom projektów wynalazczych pomocy fachowej przez porady, dostarczanie materiałów dokumentacyjnych i informacyjnych dotyczących m. in. opracowań zawartych w literaturze naukowo-technicznej i patentowej, pomocy warsztatowej itp. przy opracowywaniu projektów wynalazczych,

przeprowadzaniu prób i doświadczeń, jak również określanie i zapewnianie na te cele niezbędnych środków;

3) powoływanie brygad racjonalizatorskich spośród pracowników własnych przedsiębiorstwa oraz w razie potrzeby także pracowników innych zakładów pracy, w tym jednostek naukowych i naukowo-technicznych, w celu rozwiązywania ważnych dla gospodarki narodowej zagadnień technicznych oraz udzielanie tym brygadam pomocy niezbędnej w realizacji podjętych zadań;

4) prowadzenie ewidencji wynalazków krajowych i zagranicznych z zakresu specjalności produkcyjnej i technicznej przedsiębiorstwa oraz śledzenie, na podstawie krajowej i zagranicznej informacji naukowo-technicznej i patentowej, stanu i kierunków rozwojowych techniki światowej w dziedzinie działalności przedsiębiorstwa oraz aktualnego zakresu jej ochrony prawnej; porównywanie własnych zamierzeń w zakresie postępu technicznego, produkcji i eksportu z uzyskanymi w ten sposób informacjami; wykorzystywanie tych informacji przy opracowywaniu założeń do podejmowanych prac badawczych, projektowych i konstrukcyjnych oraz założeń do perspektywicznych planów rozwoju techniki i produkcji przedsiębiorstwa, a także planów rozwoju eksportu i zakupu zagranicznych licencji; organizowanie przedsięwzięć mających na celu pełne wykorzystanie przodujących osiągnięć technicznych (krajowych i zagranicznych) i zapobieganie naruszaniu obcych praw z patentów;

5) analizowanie prac techniczno-rozwojowych prowadzonych w komórkach technicznych przedsiębiorstwa oraz projektów wynalazczych zgłaszanych przez własną załogę w celu wczesnego ujawnienia zaistniałych zagrożeń patentowych i rozwiązań posiadających cechy wynalazku lub wzoru użytkowego oraz zgłaszanie ich do Urzędu Patentowego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej dla opatentowania bądź zarejestrowania lub zastrzegania we właściwym terminie prawa pierwszeństwa do uzyskania patentu lub rejestracji wzoru użytkowego; zapobieganie przedwczesnemu podawaniu wyników prowadzonych prac do publicznej wiadomości w sposób, który może powodować utratę cech nowości wynalazku lub wzoru użytkowego oraz uniemożliwić uzyskanie ochrony prawnej w kraju lub za granicą;

6) dokonywanie analizy technicznej własnych wynalazków i wzorów użytkowych z punktu widzenia ich zdolności patentowej lub rejestrowej w świetle przepisów obowiązujących w innych krajach, a także przeprowadzanie analiz struktury oraz sytuacji gospodarczej i technicznej w innych krajach w celu prawidłowego wyboru wynalazków i wzorów użytkowych do ochrony w tych krajach; wczesne przedstawianie jednostce nadrzędnej uzasadnionych wniosków w tej sprawie dla umożliwienia dokonania wszystkich czynności z tym związanych w terminach określonych stosownymi umowami międzynarodowymi;

7) analizowanie i ocenianie projektów wynalazczych, wydawanie decyzji w sprawie przyjęcia ich do stosowania oraz wykonywanie czynności zmierzających do pełnego rozpowszechniania projektów wy-

nalazczych nadających się do zastosowania w innych pokrewnych przedsiębiorstwach i branżach;

8) zapewnianie niezbędnych środków przez wprowadzanie do planów techniczno-ekonomicznych wszystkich zakwalifikowanych do realizacji projektów wynalazczych, opracowywanie i prowadzenie kontroli realizacji harmonogramów prac wdrożeniowych dotyczących projektów objętych planami; organizowanie oraz prowadzenie badań i prób związanych z realizacją projektów wynalazczych;

9) dokonywanie oceny efektywności technicznej i ekonomicznej stosowanych projektów; ustalanie wynagrodzeń i dokonywanie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, wypłat na rzecz twórców i osób udzielających im pomocy oraz nagród za przyspieszenie zastosowania i współudział w realizacji projektów, a także za przyczynienie się do ich rozpowszechniania; kontrolowanie dotrzymywania obowiązujących terminów wypłacania twórcom wynagrodzenia i dotrzymywania obowiązku wypłacania twórcom należnych im odsetek w razie przeterminowania wypłaty wynagrodzenia;

10) badanie i opiniowanie — w zakresie działalności przedsiębiorstwa — krajowych i zagranicznych wynalazków i wzorów użytkowych wyłożonych przez Urząd Patentowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej do publicznego wglądu oraz zgłaszanie zastrzeżeń i sprzeciwów dotyczących ich opatentowania albo zarejestrowania;

11) występowanie w uzasadnionych wypadkach z wnioskami o przyznanie prawa do stosowania wynalazku na zasadach art. 44 ust. 1 lub art. 72 ustawy — Prawo wynalazcze (Dz. U. z 1962 r. Nr 33, poz. 156), o ustanowienie licencji przymusowej na wykonywanie wynalazku, unieważnienie udzielonego patentu bądź wywłaszczenie praw z patentu na rzecz Państwa;

12) przeprowadzanie okresowych analiz dotyczących stanu rozwoju wynalazczości i wykorzystania projektów wynalazczych w przedsiębiorstwie, efektów uzyskanych dzięki ich zastosowaniu oraz wynagrodzeń wypłaconych twórcom; a także analizowanie stanu ochrony patentowej w zakresie działalności przedsiębiorstwa i celowości techniczno-ekonomicznej utrzymywania ochrony za granicą wynalazków i wzorów użytkowych przedsiębiorstwa;

13) prowadzenie ewidencji projektów wynalazczych zgłoszonych przez własną załogę, jak również projektów otrzymywanych z innych jednostek; w ewidencji tej należy obok niezbędnych danych, charakteryzujących wartość techniczną i ekonomiczną projektu wynalazczego, jego przydatność dla gospodarki narodowej oraz decyzji co do umieszczenia go w planie, wykazywać również daty i wyniki przeprowadzonych kontroli przebiegu realizacji projektów oraz adnotacje dotyczące wypłat wynagrodzeń za rozpowszechnianie projektów itp.

3. 1) Projekty wynalazcze, które mogą być zastosowane w więcej niż jednym przedsiębiorstwie, powinny być przekazywane do jednostki nadrzędnej oraz do innych jednostek organizacyjnych, w których przewidywane jest zastosowanie tych projektów w drodze rozpowszechniania, wraz z informacją zawierającą:

a) nazwę i adres jednostki posiadającej dokumentację techniczną, z bliższym określeniem zakresu i szczegółowości tej dokumentacji,

b) proponowany zakres rozpowszechniania projektu,

c) dane o wartości efektów technicznych i ekonomicznych, uzyskanych (bądź przewidywanych) w pierwszej jednostce stosującej projekt,

d) wskazanie ewentualnych możliwości w zakresie współudziału przedsiębiorstwa w realizacji rozpowszechnianego projektu,

e) datę zastosowania projektu,

f) ewentualnie inne dane.

2) Projekty wynalazcze, które mogą znaleźć zastosowanie w wielu gałęziach produkcji, jak również projekty, których realizacja wymaga współudziału przedsiębiorstw podległych różnym zjednoczeniom, przekazywane są do ministerstw za pośrednictwem nadzorującego zjednoczenia, ewentualnie bezpośrednio wraz z informacją, o której mowa w pkt 1.

§ 2. 1. Do zakresu działania jednostek organizacyjnych wykonujących prace naukowe, naukowo-badawcze oraz projektowe, konstrukcyjne i technologiczne (placówki naukowe szkół wyższych i Polskiej Akademii Nauk, instytuty naukowo-badawcze, biura projektowe, konstrukcyjne i technologiczne, centralne laboratoria itp.) należy:

1) stwarzanie warunków sprzyjających powstawaniu i rozwijaniu inicjatywy wynalazczej wśród kadry naukowej i inżyniersko-technicznej oraz podejmowanie działalności w celu zabezpieczenia w kraju i za granicą ochrony prawnej własnym oryginalnym rozwiązaniom technicznym, posiadającym zdolność patentową lub rejestrową;

2) inicjowanie pełnego i praktycznego wykorzystania w gospodarce narodowej i ewentualnie za granicą projektów wynalazczych opracowanych w jednostce, a także prowadzenie prac mających na celu unikanie kolizji we własnych opracowaniach z opracowaniami chronionymi prawem wyłączności i udzielanie w zakresie swej właściwości potrzebnej pomocy innym jednostkom organizacyjnym w sprawach związanych z opracowywaniem projektów wynalazczych, ich oceną techniczno-ekonomiczną, stawianiem wniosków co do możliwości i zakresu ich zastosowania w gospodarce narodowej itp.

2. Do zakresu działania jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, należy w szczególności:

1) kompletowanie — w zakresie zagadnień dotyczących działalności jednostki — zbiorów krajowych i zagranicznych opisów patentowych, prowadzenie tematycznych kartotek oraz udostępnianie ich wszystkim zainteresowanym pracownikom w związku z podejmowanymi i prowadzonymi przez nich pracami;

2) badanie stanu i kierunków rozwoju techniki oraz zakresu zapewnienia ochrony prawnej nowych rozwiązań w oparciu o literaturę naukowo-techniczną i literaturę patentową w celu przygotowania materiałów do planów prac naukowo-badawczych, projektowych i konstrukcyjnych, jak również w celu wytyczenia prawidłowych kierunków ich prowadzenia, zapewnienia w miarę możliwości wysokiego poziomu i oryginalności wyników tych prac, maksymalnego uwzględnienia bądź wykorzystania w nich przodujących osiągnięć krajowych i zagranicznych, a jednocześnie w celu uniknięcia zbędnego opracowywania znanych już rozwiązań i zapobiegania wchodzenia w kolizję z obcymi prawami wyłączności, oraz opracowywanie założeń do rozpoczynanych prac;

3) bieżące śledzenie w literaturze patentowej informacji dotyczącej tematów prowadzonych w danej jednostce prac i zastosowanych w nich nowych rozwiązań w celu uniknięcia ewentualnych naruszeń obcych praw wyłączności obowiązujących na terenie Polski i krajów zamierzonego wykorzystania tej pracy, a także dla odpowiedniego wczesnego zgłaszania własnych rozwiązań posiadających zdolność patentową lub rejestrową; zgłaszanie tych rozwiązań w Urzędzie Patentowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w celu opatentowania lub zarejestrowania albo zastrzeżenia prawa pierwszeństwa dla uzyskania patentu lub rejestracji wzoru użytkowego;

4) przeprowadzanie analizy technicznej opracowywanych w jednostce wynalazków i wzorów użytkowych oraz ich zdolności patentowej lub rejestracji w świetle przepisów obowiązujących w innych krajach na tle struktury oraz sytuacji gospodarczej i technicznej tych krajów w celu prawidłowego wyboru wynalazków i wzorów użytkowych do ochrony za granicą oraz wczesne przedstawianie jednostce nadrzędnej uzasadnionych wniosków w tej sprawie, umożliwiające dokonanie wszelkich czynności z tym związanych w terminach określonych umowami międzynarodowymi, a także opiniowanie, na zlecenie jednostek nadrzędnych, wniosków przedkładanych w tej sprawie przez przedsiębiorstwa produkcyjne;

5) zapobieganie przedwczesnemu podawaniu do publicznej wiadomości prowadzonych prac i ujawnianiu szczegółów dotyczących uzyskanych rozwiązań — przed uprzednim zapewnieniem ich ochrony prawnej;

6) załączanie do zakończonych prac, przed ich przekazaniem do praktycznego wykorzystania w gospodarce narodowej, oceny stopnia oryginalności i czystości patentowej zastosowanych w nich rozwiązań;

7) organizowanie i prowadzenie badań rozwiązań technicznych stanowiących przedmiot własnych projektów wynalazczych, sporządzanie opinii co do możliwości i zakresu stosowania własnych i dokonanych w danej branży wynalazków i wzorów użytkowych oraz inicjowanie ich wykorzystania w gospodarce narodowej, a w szczególności inicjowanie włączania ich realizacji do odpowiednich planów gospodarczych właściwych jednostek; występowanie w ustalonym trybie do przedsiębiorstwa upoważnionego przez Ministra Handlu Zagranicznego z wnioskami w sprawie podjęcia działalności zmierzającej do sprzedaży za granicą licencji na stosowanie wynalazku lub wzoru użytkowego albo sprzedaży za granicą praw z patentu na wynalazek lub praw z rejestracji wzoru użytkowego;

8) badanie i opiniowanie — w zakresie zagadnień będących przedmiotem działalności i zainteresowania jednostki — krajowych i zagranicznych wynalazków i wzorów użytkowych wyłożonych do publicznego wglądu przez Urząd Patentowy Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz zgłaszanie zastrzeżeń i sprzeciwów dotyczących ich opatentowania lub rejestrowania;

9) przeprowadzanie okresowych analiz dotyczących stanu rozwoju wynalazczości i wykorzystania projektów wynalazczych dokonanych w jednostce, efektów uzyskanych z tego tytułu i wynagrodzeń wypłaconych twórcom projektów wynalazczych, a także

analiz sytuacji patentowej w dziedzinie działalności jednostki i opłacalności utrzymywania ochrony własnych wynalazków za granicą;

10) udzielanie niezbędnej pomocy twórcom projektów wynalazczych przy przeprowadzaniu rozeznań patentowych, opracowywaniu, próbach, badaniu i realizacji projektów wynalazczych, przygotowywaniu dokumentacji technicznej i dokumentacji związanej z ubieganiem się o ochronę tych projektów w kraju i za granicą oraz uwzględnianie przy ocenie dorobku naukowego i technicznego pracowników jednostki opracowanych i opatentowanych przez nich wynalazków;

11) ewidencjonowanie i organizowanie oceny projektów wynalazczych zgłoszonych jednostce oraz przekazywanie tych projektów właściwym jednostkom nadrzędnym w celu podjęcia decyzji o ich realizacji lub zastosowaniu w jednostkach odpowiednich ze względu na przedmiot projektów wynalazczych.

§ 3. 1. Do zakresu działania jednostek organizacyjnych bezpośrednio nadrzędnych nad przedsiębiorstwami, placówkami naukowymi i jednostkami naukowo-badawczymi (zjednoczeń, ministerstw itp.) w zależności od przedmiotu ich działania należy organizowanie, kierowanie, koordynowanie i kontrolowanie spraw rozwoju wynalazczości oraz ochrony interesów państwowych w zakresie reprezentowanej branży (grup branż), a gdy zjednoczenie jest wiodące — również w zakresie nie zgrupowanych jednostek organizacyjnych objętych porozumieniem branżowym zgodnie z zasięgiem i zakresem porozumienia.

2. Do jednostek, o których mowa w ust. 1, należy w szczególności:

1) opracowywanie i podawanie do wiadomości zgrupowanych przedsiębiorstw oraz podporządkowanych, jak również współdziałających jednostek organizacyjnych (instytuty, centralne laboratoria, biura konstrukcyjne, projektowe, technologiczne itp.) tematyki wynalazczej dotyczącej branży z określeniem potrzeb i kierunków, na jakich powinna się skupiać uwaga i inicjatywa załóg;

2) nadzór nad:

a) prawidłowym dokumentowaniem zgłaszanych przez podporządkowane jednostki organizacyjne wynalazków, wzorów użytkowych i projektów racjonalizatorskich,

b) należytnym zorganizowaniem opieki i pomocy udzielanej inicjatywie wynalazczej,

c) realizacją wprowadzenia projektów wynalazczych do produkcji, ze szczególnym uwzględnieniem projektów nadających się do rozpowszechnienia,

d) stosowaniem przepisów z zakresu wynalazczości, a w szczególności kontrola prawidłowości obliczania i terminowości wypłacania wynagrodzeń należnych twórcom projektów wynalazczych;

3) ocena, wybór i wprowadzanie do planów resortowych i branżowych przewidzianych do realizacji ważniejszych projektów wynalazczych oraz w razie potrzeby planowe zapewnianie środków finansowych i materiałowych na ich realizację, dopilnowywanie wprowadzania projektów wynalazczych do planów nadzorowanych jednostek organizacyjnych oraz kontrola przebiegu wykonania tych planów;

4) rozpatrywanie i ocena przydatności zgłoszonych w Urzędzie Patentowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wynalazków i wzorów użytkowych i poda-

nych przez ten urząd do wiadomości publicznej; kontrola terminowości zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych do Urzędu Patentowego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej dokonywanych przez przedsiębiorstwa zgrupowane oraz stawianie wniosków w zakresie kierunków, programów i tematyki prac branżowych instytutów naukowo-badawczych, laboratoriów, biur projektowych i konstrukcyjnych;

5) opiniowanie i wnoszenie ewentualnych zastrzeżeń w sprawach dotyczących udzielania patentów na wynalazki krajowe i zagraniczne w kraju oraz opiniowanie i stawianie wniosków w sprawach opatentowania wynalazków krajowych za granicą;

6) rozpowszechnianie wynalazków, wzorów użytkowych i projektów racjonalizatorskich, koordynowanie spraw związanych z ich wykorzystaniem, oraz wymiana doświadczeń i osiągnięć w branży i w branżach pokrewnych;

7) udzielanie i organizowanie pomocy przy przeprowadzaniu badań, prób i realizacji projektów wynalazczych ważnych dla branży, a w szczególności projektów otrzymywanych z jednostek zaplecza naukowo-badawczego oraz projektów wynalazczych, których wartości techniczno-ekonomiczne stwarzają realne przesłanki do korzystnej sprzedaży za granicą praw z patentu lub licencji na ich stosowanie albo których zastosowanie w produkcji stworzy warunki do rozwoju korzystnego eksportu wyrobów przemysłowych;

8) orzekanie w toku instancji w sprawie przyjęcia lub odmowy przyjęcia projektu do stosowania oraz w sprawach wynagrodzenia dla twórców projektów wynalazczych;

9) analizowanie rozwoju wynalazczości w branży (grupie branż), zwłaszcza w powiązaniu z zadaniami planów techniczno-ekonomicznych przedsiębiorstw, z uwzględnieniem oceny celowości i realności wysuwanych tematów (kierunków), formułowanie zadań planowych i analiza realizowania nakładów na wynalazczość, analiza ich efektywności i opłacalności ekonomicznej oraz zapewnienie ochrony prawnej — na podstawie obowiązujących sprawozdań, działalności kontrolnej itp.;

10) organizowanie i współdziałanie w organizowaniu szkolenia w zakresie wynalazczości i ochrony patentowej, branżowych wystaw, pokazów, odczytów, pogadanek, konkursów, wydawnictw itp., mających na celu popularyzację ruchu wynalazczego i pełne wykorzystanie projektów wynalazczych;

11) systematyczne prowadzenie instruktażu dla pracowników komórek wynalazczości podległych jednostek organizacyjnych oraz organizowanie spotkań i narad w celu wymiany doświadczeń i upowszechnienia najskuteczniejszych form i metod działalności w zakresie rozwijania ruchu wynalazczego i zabezpieczenia interesów państwowych w dziedzinie wynalazczości, produkcji, eksportu itp.;

12) prowadzenie ewidencji ważniejszych projektów wynalazczych krajowych i zagranicznych oraz ocenianie przydatności i ustalanie możliwości oraz zakresu ich stosowania ze szczególnym uwzględnieniem projektów wynalazczych otrzymywanych z jednostek zaplecza naukowo-badawczego, wykorzystywanie ewidencji przy opracowywaniu okresowych i perspektywicznych planów zjednoczeń i ministerstw dotyczących ich działalności technicznej i produkcyj-

nej, a w szczególności planów prac naukowo-badawczych, projektowych i konstrukcyjnych, planów zakupu licencji zagranicznych i planów nowych uruchomień oraz ustalanie w planach ministerstw, zjednoczeń i podległych jednostek organizacyjnych odpowiednich zadań i środków niezbędnych do realizacji tych projektów oraz prowadzenie bieżącej kontroli wykonania tych planów;

13) zgłaszanie wniosków dotyczących ochrony krajowych wynalazków i wzorów użytkowych za granicą oraz:

a) prowadzenie rejestru wynalazków i wzorów użytkowych zgłaszanych do ochrony i chronionych za granicą przez podległe jednostki,

b) kontrolowanie odpowiedniego wykorzystania przez podległe jednostki posiadanych przez nie za granicą praw wyłączności oraz dokonywanie analiz celowości dalszego utrzymywania tych praw,

c) prowadzenie ewidencji kosztów poniesionych w związku z ubieganiem się przez podległe jednostki o uzyskanie praw wyłączności za granicą, związanych z utrzymywaniem tych praw, oraz prowadzenie ewidencji osiągniętych z tego powodu korzyści lub poniesionych strat z tytułu naruszenia w kraju lub za granicą obcych praw wyłączności — z uwzględnieniem danych otrzymywanych z właściwych jednostek resortu handlu zagranicznego;

14) organizowanie i udzielanie pomocy podległym jednostkom:

a) w rozeznaniu aktualnego ustawodawstwa patentowego i ustawodawstwa dotyczącego ochrony własności przemysłowej w krajach będących przedmiotem zainteresowania podległych jednostek oraz w dokonywaniu ustaleń patentowych w zagranicznych urzędach patentowych,

b) w zbieraniu informacji o naruszeniu przez firmy zagraniczne praw wynikających z posiadania za granicą własnych patentów, w reprezentowaniu interesów branży i resortu w dochodzeniu strat wynikłych z tego tytułu oraz udzielanie pomocy we wszystkich sprawach spornych (nie regulowanych odrębnymi przepisami) w zakresie wynalazków i wzorów użytkowych za granicą,

c) w zagadnieniach prawnych i wszelkich sprawach spornych dotyczących wynalazków i wzorów użytkowych w kraju,

d) w wyborze wynalazków i wzorów użytkowych do patentowania lub rejestrowania za granicą oraz w ustalaniu krajów, na które należy rozciągnąć ich ochronę, a także w opracowywaniu zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych do opatentowania lub zarejestrowania w kraju i za granicą,

e) w innych sprawach, w których jednostka nadrzędna uzna, iż udzielenie pomocy jest niezbędne;

15) w zjednoczeniach — opiniowanie wniosków podległych jednostek organizacyjnych lub stawianie wniosków (a w ministerstwach — podejmowanie decyzji) w sprawach wystąpień o ustanowienie licencji przymusowej, o wyłączenie na rzecz Państwa praw z patentu na wynalazek nie stanowiący własności Państwa oraz o unieważnienie patentu;

16) organizowanie kontroli i sprawowanie nadzoru nad prawidłowym gromadzeniem zbiorów i wykorzystaniem literatury patentowej w podległych jednostkach organizacyjnych, a w szczególności wykorzystanie jej w planowaniu i realizacji zadań postępu technicznego, w prowadzonych pracach nauko-

wych, naukowo-badawczych, projektowych i konstrukcyjnych, a także w prowadzonej działalności eksportowej, organizowanie i nadzór nad badaniem przez te jednostki zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych wyłożonych w Urzędzie Patentowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz prawidłowością nadsyłanych do nich zastrzeżeń i sprzeciwów;

17) organizowanie i prowadzenie spraw rozpowszechniania projektów wynalazczych mogących znaleźć zastosowanie w innych jednostkach organizacyjnych branży lub resortu, kontrola stosowania tych projektów w podporządkowanych jednostkach, a w szczególności określenie i kontrola branż i jednostek obowiązanych do zastosowania bądź dokonania oceny możliwości ich zastosowania, kontrolowanie prawidłowości wykorzystania przez podległe jednostki projektów otrzymywanych do zastosowania w drodze rozpowszechniania oraz terminowego wypłacania należnego wynagrodzenia twórcom i nagród osobom, które udzielały pomocy w realizacji projektów bądź przyczyniły się do rozpowszechniania stosowania tych projektów;

18) opracowywanie metodycznych instrukcji dotyczących organizacji pracy i trybu postępowania w poszczególnych sprawach wchodzących w zakres ochrony interesów państwowych w dziedzinie wynalazków i wzorów użytkowych (np. rodzaju i sposobu prowadzenia kartotek i zakładowych zbiorów opisów patentowych, dokumentowania wniosków o udzielenie licencji przymusowej, trybu postępowania przy prowadzeniu badań patentowych za granicą lub kupowaniu zagranicznych patentów i licencji itp.) oraz koordynowanie prac z tego zakresu prowadzonych w podległych jednostkach organizacyjnych;

19) dokonywanie okresowych i systematycznych analiz stanu ochrony działalności naukowo-technicznej, produkcyjnej i eksportowej na tle ujawnionych w zgłoszeniach patentowych tendencji występujących za granicą w poszczególnych dziedzinach techniki.

§ 4. Do jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 3 ust. 1, należy w ramach porozumień gospodarczych określonych w uchwale nr 116 Rady Ministrów z dnia 14 maja 1965 r. o współpracy i koordynacji gospodarczej (Monitor Polski Nr 33, poz. 178) również:

1) powoływanie ośrodków lub komórek informacji i studiów patentowych, w których zatrudnieni rzecznicy patentowi będą działali na rzecz wszystkich uczestników porozumienia w dziedzinie: ochrony patentowej, popularyzacji i rozpowszechniania projektów wynalazczych, przygotowywania analiz i badań patentowych dla biur konstrukcyjnych i projektowych oraz dla celów eksportu, udzielania pomocy fachowej zgrupowanym zakładom w sprawach wynalazczości itp.; zadaniem tych ośrodków lub komórek jest również studiowanie materiałów dotyczących rozwoju techniki w zakresie branży w kraju i za granicą w celu informowania uczestników porozumienia i udostępnianie materiałów o wynalazkach i najnowszych osiągnięciach technicznych;

2) tworzenie wspólnych zespołów do oceny i badań możliwości pełnego wykorzystania w branży projektów wynalazczych, ustalania zasad dotyczących pomocy w opracowaniu dla nich dokumentacji, form akwizycji za granicą itp.; zespoły winny również analizować i przedstawiać do wykorzystania te projekty wynalazcze, które mogą znaleźć zastosowanie

w ramach planowanej bądź przeprowadzanej rekonstrukcji całej branży lub rekonstrukcji poszczególnych jednostek będących uczestnikami porozumienia; dotyczy to zwłaszcza tych projektów wynalazczych, które mogą być wdrożone do stosowanych bądź projektowanych do zastosowania procesów technologicznych, maszyn i urządzeń technicznych; w zawieranych porozumieniach ogólnobranżowych i terenowo-branżowych należy przewidzieć zobowiązania dotyczące organizowania wspólnych wystaw i giełd projektów wynalazczych, wymiany doświadczeń w zakresie metod rozwoju wynalazczości itp.; zjednoczenia wiodące mogą wyznaczać właściwe jednostki do wykonywania funkcji wiodących w realizacji projektów wynalazczych, wymagającej współpracy między poszczególnymi zakładami.

§ 5. 1. Do zakresu działania ministerstw, jako naczelných organów administracji państwowej, należy — w zależności od przedmiotu ich działania — ogólny nadzór nad sprawami rozwoju wynalazczości w resorcie oraz organizacja pomocy i opieki nad tym rozwojem.

2. Do ministerstw należy w szczególności:

1) wydawanie wytycznych w sprawach rozwoju ruchu wynalazczości w resorcie oraz ustalanie głównych problemów i zagadnień lub tematyki wynalazczej o znaczeniu międzybranżowym i ogólnoresortowym;

2) dokonywanie okresowych i systematycznych analiz stanu zapewnienia ochrony prawnej projektów wynalazczych w resorcie, a w szczególności w zakresie dokonywania przez podległe jednostki organizacyjne zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych w celu uzyskania ochrony;

3) ustalanie wykazów projektów wynalazczych o znaczeniu międzybranżowym i ogólnoresortowym, ustalanie w planach resortowych odpowiednich zadań i środków przeznaczonych na realizację oraz kontrola realizacji tych planów;

4) kontrola realizacji projektów, o których mowa w pkt 3, i ich zastosowania w produkcji oraz ogólna analiza i ocena zgłaszania i realizacji projektów wynalazczych, jak również efektywności ekonomicznej ich wykorzystania;

5) opieka i organizowanie pomocy przy przeprowadzaniu badań i prób oraz przy realizacji projektów wynalazczych o znaczeniu międzybranżowym i ogólnoresortowym;

6) ustalanie wytycznych w sprawie rozpowszechniania projektów wynalazczych o znaczeniu międzybranżowym i ogólnoresortowym oraz rozpowszechnianie takich projektów wynalazczych mogących mieć zastosowanie w podporządkowanych jednostkach organizacyjnych, a także zawiadamianie i przekazywanie do Urzędu Patentowego Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ważniejszych projektów racjonalizatorskich mogących mieć zastosowanie międzyresortowe;

7) orzekanie w toku instancji w sprawie przyjęcia lub odmowy przyjęcia projektu wynalazczego do stosowania oraz w sprawach ustalania wysokości wynagrodzenia dla twórców projektów;

8) doraźna kontrola prawidłowości i terminowości obliczania oraz kontrola wynagrodzeń przyznanych twórcom projektów wynalazczych;

9) kontrola stosowania przepisów z zakresu wynalazczości;

10) uwzględnianie w programach szkolenia zawodowego i doskonalenia kadr w resorcie tematyki wynalazczości i ochrony patentowej oraz organizowanie różnych form szkolenia w tym zakresie;

11) zapewnienie sprawnej informacji — w ramach działającej sieci ośrodków informacji technicznej i ekonomicznej — w zakresie patentów zgłaszanych w kraju i za granicą, dotyczących programu działalności technicznej i produkcyjnej resortu w celu wykorzystania ich w planowaniu, w realizacji zadań postępu technicznego oraz w realizacji produkcji, z uwzględnieniem zadań eksportowych resortu;

12) zgłaszanie wniosków dotyczących opatentowania wynalazków krajowych za granicą oraz udzielanie opinii i zgłaszanie ewentualnych zastrzeżeń co do opatentowania wynalazków zagranicznych w kraju.

3. Ministrowie resortów gospodarczych spowodują, aby w porozumieniach branżowych zawieranych przez podległe im jednostki organizacyjne uwzględniane były również sprawy wynalazczości dotyczące wzajemnych zobowiązań w zakresie:

— dokonywania wspólnych dla branży rozeznania patentowych niezbędnych przy uruchamianiu produkcji eksportowej, podejmowaniu prac naukowo-badawczych, ocenie stopnia nowości technicznych rozwiązań konstrukcyjnych i projektowych itp.,

— pomocy w realizacji projektów wynalazczych ważnych dla rozwoju produkcji i unowocześnienia techniki w branży; dotyczy to w szczególności wzajemnych zobowiązań w dziedzinie: przekazywania posiadającym najlepsze warunki uczestnikom porozumienia zleceń na dokonywanie badań, prób i realizacji projektów wynalazczych, przygotowania dokumentacji projektowej i konstrukcyjnej, wykonania modeli i prototypów itp.

§ 6. Zadania jednostek organizacyjnych wymienionych w §§ 1—3 oraz 5 w zakresie organizowania rozwoju i popularyzacji wynalazczości wykonywane są przy współpracy z odpowiednimi ogniwami związków zawodowych, stowarzyszeń technicznych i innych zainteresowanych organizacji społecznych.

§ 7. 1. W celu zapewnienia sprawnej organizacji wykonywania zadań w dziedzinie wynalazczości ministrowie, kierownicy zjednoczeń, przedsiębiorstw i jednostek naukowo-badawczych wyznaczają lub utworzą — w ramach służby technicznej w trybie obowiązujących przepisów — niezbędne komórki organizacyjne do spraw wynalazczości.

2. Przy wyznaczeniu lub utworzeniu odpowiedniej komórki organizacyjnej (wydziału, sekcji, zespołu, referatu, stanowiska pracy itp.) należy uwzględniać aktualne i przewidywane rozmiary oraz kierunki pracy w zakresie wynalazczości, wynikające z potrzeb, obowiązków i zadań określonych aktami normatywnymi.

3. W przedsiębiorstwach wielozakładowych i wielowydziałowych (oddziałowych) oraz w przedsiębiorstwach, których poszczególne zakłady (wydziały, oddziały) posiadają swoje siedziby poza siedzibą przedsiębiorstwa, kierownicy przedsiębiorstw wyznaczają spośród personelu technicznego tych zakładów (wydziałów, oddziałów) pracownika (komórkę), do którego zadań należeć będzie udzielanie twórcom pomocy fachowej oraz informacji w sprawach realizacji i zgłaszania projektów wynalazczych.

4. W ministerstwach, zjednoczeniach i większych przedsiębiorstwach produkcyjnych, w szczególności prowadzących samodzielne prace projektowe lub konstrukcyjne albo produkujących wyroby przeznaczone na zagraniczne rynki zbytu, oraz w instytutach naukowo-badawczych, placówkach Polskiej Akademii Nauk, wyższych szkołach, centralnych laboratoriach, biurach konstrukcyjnych i projektowych kierownicy tych jednostek powołują zespoły (lub stanowiska) rzeczników patentowych w trybie przewidzianym ustawą z dnia 21 kwietnia 1966 r. o rzecznikach patentowych (Dz. U. Nr 14, poz. 86) i aktami wykonawczymi do tej ustawy oraz wytycznymi właściwych ministrów.

5. Przy tworzeniu odpowiedniego zespołu lub stanowiska, o których mowa w ust. 4, należy uwzględnić aktualne i przewidywane rozmiary i kierunki prac naukowych, naukowo-badawczych, projektowych lub konstrukcyjnych oraz planów i działalności eksportowej. W podległych jednostkach, w których ze względu na rozmiar tych prac nie jest celowe tworzenie stanowiska rzecznika patentowego, ministerstwa i zjednoczenia zapewnią prowadzenie spraw związanych z ochroną interesów państwowych w zakresie projektów wynalazczych przez rzeczników patentowych jednostek nadrzędnych lub przedsiębiorstw patronackich.

6. W resortach i branżach, w których występuje szczególnie duże nasilenie prac, o których mowa w ust. 5, lub których działalność ma szczególnie duże znaczenie dla gospodarki narodowej, mogą być tworzone branżowe i resortowe ośrodki wynalazczości i ochrony patentowej, pełniące rolę wiodącą w stosunku do wszystkich jednostek organizacyjnych branży lub resortu i działających w nich ogniw organizacyjnych do spraw wynalazczości.

§ 8. 1. Komórki organizacyjne, o których mowa w § 7, wchodzące w skład odpowiednich komórek organizacyjnych do spraw technicznych bądź stanowiące samodzielne ogniw, powinny być w spra-

wach wynalazczości podporządkowane zastępcom kierowników danych jednostek organizacyjnych wyznaczonych do spraw technicznych.

2. Za komórki organizacyjne służby technicznej w resorcie nie mającym takiej służby należy uważać — w rozumieniu wytycznych — komórki organizacyjne wykonujące funkcje analogiczne do technicznych, właściwe dla danego resortu, a w razie ich braku — zadania w zakresie wynalazczości powierzać stanowiskom prac służby organizacyjnej.

§ 9. 1. W wypadkach uzasadnionych, np. przy niewielkich rozmiarach jednostki organizacyjnej albo przy niewielkim nasileniu spraw z zakresu wynalazczości itp., czynności określone w §§ 1, 2, 3 i 5 wykonuje komórka organizacyjna albo stanowisko pracy służby technicznej lub — w razie jej braku — służby analogicznej o pokrewnym zakresie działania.

2. Pracownikowi prowadzącemu sprawy wynalazczości mogą też być w uzasadnionych wypadkach powierzone dodatkowo prace wchodzące w zakres służby technicznej jednostki organizacyjnej. Przydzielenie pracownikowi dodatkowych obowiązków nie może jednak powodować ograniczenia zakresu jego prac w dziedzinie wynalazczości.

§ 10. Komórki organizacyjne, o których mowa w § 7, wykonują zadania określone w §§ 1, 2, 3 i 5 we wzajemnej współpracy z pozostałymi właściwymi w danej sprawie komórkami organizacyjnymi jednostki; dotyczy to w szczególności komórek organizacyjnych, do których obowiązków należy prowadzenie informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej, prowadzenie prac naukowych, naukowo-badawczych, projektowych, konstrukcyjnych i technologicznych, planowanie postępu technicznego, opracowywanie planów produkcyjnych, eksportowych i finansowych, a także komórek prowadzących sprawy finansowo-księgowe oraz działalność wiodącą i kontrolną w stosunku do podległych jednostek organizacyjnych w zakresie planowania i realizacji zadań postępu technicznego.

41

ZARZĄDZENIE MINISTRA GÓRNICTWA I ENERGETYKI

z dnia 21 listopada 1967 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie eksploatacji kotłów rusztowych na paliwo stałe.

(Monitor Polski z dnia 12 grudnia 1967 r. Nr 67, poz. 327)

Na podstawie art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 maja 1962 r. o gospodarce paliwowo-energetycznej (Dz. U. Nr 32, poz. 150) zarządza się, co następuje:

§ 1. W załącznikach do zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 1 września 1967 r. w sprawie eksploatacji kotłów rusztowych na paliwo stałe (Monitor Polski Nr 51, poz. 255) wprowadza się następujące zmiany:

1) w „Tabeli wymaganej jakości wody zasilającej kotły nowych typów”, stanowiącej załącznik nr 2, w grupie III w rubryce „Twardość ogólna °n”:

a) w pkt 1 liczbę „0,02” zastępuje się liczbą „0,2”,

b) w pkt 2 liczbę „0,01” zastępuje się liczbą „0,1”,

2) w „Tabeli wymaganej jakości wody kotłowej w kotłach nowych typów”, stanowiącej załącznik nr 3:

a) nagłówek tabeli otrzymuje brzmienie:

Grupa	Typ kotłów	Pozostałość po odparowaniu ³⁾		Alkaliczność		SiO ₂	P ₂ O ₅
				p	m		
		10 ⁻⁴ S/m	mg/l	mval/l		mg/l	mg/l

b) w grupie II w pkt 4 w rubryce „P₂O₅ mg/l” dodaje się wyrazy „20—30”,

c) w grupie III w pkt 1, 3 i 4 w rubryce „P₂O₅ mg/l” dodaje się wyrazy „15—20”,

3) w „Tabeli wymaganej jakości wody zasilającej i kotłowej dla kotłów starych typów o nadciśnieniu poniżej 16 at (1,6 MN/m²)”, stanowiącej załącznik nr 4, w grupie II (rodzaj zmiękczenia — wewnętrzne):

a) w pkt 1 w rubryce „Twardość ogólna °n” wyrazy „do 3,0*)” zastępuje się wyrazami „do 30*)”,

b) w pkt 2 w rubryce „Twardość węglanowa „°n” liczbę „3*)” zastępuje się liczbą „8*)”.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 20 września 1967 r.

Minister Górnictwa i Energetyki: *J. Mitreğa*

42

ZARZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 18 grudnia 1967 r.

w sprawie zaokrąglania do pełnych kwot podstawy obliczania i należności podatkowych oraz niektórych innych zobowiązań.

(Monitor Polski z dnia 28 grudnia 1967 r. Nr 71, poz. 346)

(Wyciąg)

Na podstawie art. 5 i art. 36 ust. 2 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. Nr 49, poz. 452, z 1959 r. Nr 11, poz. 61, z 1960 r. Nr 51, poz. 300, z 1961 r. Nr 33, poz. 166 i z 1966 r. Nr 24, poz. 151) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zaokrągla się do pełnych 10 złotych:

2) podstawy opodatkowania przy ustalaniu zobowiązań podatkowych z tytułu podatku od nabycia praw majątkowych, opłaty skarbowej oraz podatku od wynagrodzeń, z wyjątkiem wypadków wymienionych w ust. 2,

2. Zaokrągla się do pełnego złotego podstawy opodatkowania podatków od nieruchomości, od lokali oraz podatku od wynagrodzeń pobieranego według skali dla dziennego okresu wypłaty.

§ 2. Zaokrągla się do pełnego złotego:

2) kwoty wszelkich zobowiązań podatkowych pobieranych od jednostek gospodarki nie uspołecznionej i od ludności;

§ 3. 1. Zaokrąglenie do pełnych kwot następuje w ten sposób, że w wypadkach przewidzianych:

1) w § 1 ust. 1 końcówki w kwotach nie przekraczających 5 zł pomija się, a końcówki przekraczające tę kwotę zaokrągla się w górę do pełnych 10 zł,

2) w § 1 ust. 2 oraz w § 2 końcówki w kwotach nie przekraczających 50 gr pomija się, a końcówki przekraczające tę kwotę zaokrągla się w górę do pełnego złotego.

2. Przepis ust. 1 pkt 2 nie dotyczy podatku od wynagrodzeń. Należności z tytułu podatku od wynagrodzeń zaokrągla się w ten sposób, że końcówki wyrażone w groszach pomija się.

§ 4. Gdyby w wyniku zaokrąglenia podstawy opodatkowania do pełnych 10 złotych wzrost zobowiązania ponad kwotę przypadającą od bezpośrednio niższej podstawy przekroczył kwotę, stanowiącą różnicę między faktycznym wynagrodzeniem (dochodem) a tą niższą podstawą, podstawę opodatkowania zaokrągla się w ten sposób, że końcówki w kwotach ponad pełne 10 złotych pomija się.

§ 5. Z dniem wejścia w życie zarządzenia traci moc zarządzenie Ministra Finansów z dnia 17 maja 1952 r. w sprawie zaokrąglania podstawy opodatkowania, kwot należności podatkowych i innych, podstawy obliczania i kwot odsetek (dodatku) za zwłokę oraz podstawy obliczania i kwot kosztów egzekucyjnych (Monitor Polski z 1952 r. Nr A-53, poz. 785, z 1956 r. Nr 56, poz. 613 i z 1966 r. Nr 66, poz. 315).

§ 6. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1968 r.

Minister Finansów: *J. Albrecht*

43

PISMO OKÓLNE Nr 39

PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 28 października 1967 r.

w sprawie wysokości ryczałtów na koszty dojazdów w podróżach służbowych.

(Dziennik Urzędowy Komitetu Pracy i Płac z dnia 20 listopada 1967 r. Nr 8, poz. 19)

Na podstawie § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1960 r. w sprawie szczegółowego zakresu i trybu działania Komitetu Pracy i Płac oraz zakresu współpracy Komitetu z innymi organami administracji państwowej (Dz. U. Nr 23, poz. 133) ustala się, co następuje:

§ 1. Przysługujący w miastach, w razie podróży i delegacji służbowych ryczałt na pokrycie kosztów dojazdów do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej jak również przejazdu z jed-

nego dworca (przystani, stacji) do drugiego ustala się w wysokości 1,40 zł za każdy dojazd lub odjazd.

§ 2. Ryczałt w wysokości ustalonej w § 1 przysługuje od dnia 1 listopada 1967 r.

§ 3. Wydatki związane z wypłacaniem ryczałtów w wysokości ustalonej w § 1 są pokrywane w ramach zatwierdzonych dla zakładu pracy środków finansowych na podróże i przeniesienia służbowe.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: A. Burski

Wydawnictwo Związkowe CRZZ — Warszawa, ul. Kopernika 36/40

WARUNKI PRENUMERATY:

Prenumeratę na kraj dla czytelników indywidualnych przyjmują urzędy pocztowe, listonosze oraz Oddziały i Delegatury „Ruch”. Można również dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23. Wszystkie instytucje państwowe i społeczne mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie za pośrednictwem Oddziałów i Delegatur „Ruch”. Prenumeraty przyjmowane są do dnia 10 miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—, półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa — przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88; konto PKO Nr 1-6-100024.

Egzemplarze numerów zdezaktualizowanych można nabywać w punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch” Warszawa, ul. Nowogrodzka 15/17, konto PKO Nr 114-6-700044 VII O/M Warszawa.

Drukarnia Wydawnictwa Związkowego CRZZ. Zam. 219/68, Papier gazet. kl. VIII, 50 g. Objętość ark. wyd. 3,6, ark. druk. 3. Nakład 21.500. N-52.